

ZESTAWIENIE PROGRAMÓW FINANSOWYCH DEDYKOWANYCH REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘĆ PROEKOLOGICZNYCH, MAJĄCYCH NA CELU POPRAWĘ JAKOŚCI POWIETRZA

L p.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
SEKTOR MIESZKALNICTWA – REDUKCJA WIELKOŚCI EMISJI PYŁÓW PM10, PM 2,5 ORAZ B(A)P						
1	Program priorytetowy „Czyste Powietrze” <i>Celem programu jest ograniczenie konsumpcji energii końcowej oraz redukcja emisji gazów cieplarnianych poprzez inwestycje dotyczące efektywności energetycznej oraz odnawialnych źródeł energii w budynkach jednorodzinnych.</i>	Przedsięwzięcia obejmujące: - demontaż nieefektywnego źródła ciepła na paliwo stałe oraz zakup i montaż źródła ciepła wskazanego w Programie do celów ogrzewania lub ogrzewania i c.w.u., - demontaż oraz zakup i montaż nowej instalacji centralnego ogrzewania lub c.w.u. (w tym kolektorów słonecznych), - zakup i montaż wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła, - zakup i montaż ocieplenia przegród budowlanych, okien, drzwi zewnętrznych, drzwi/bram garażowych (zawiera również demontaż), - dokumentacja dotycząca powyższego zakresu audyt energetyczny, dokumentacja projektowa, ekspertyzy. Zakres przedsięwzięcia jest zależny od standardu energetycznego budynku przed realizacji przedsięwzięcia i efektu energetycznego, możliwego do uzyskania po realizacji przedsięwzięcia.	2018-2032 1) zobowiązania podejmowane będą do 31.12.2030 r. (podpisywanie umów z Beneficjentami), 2) środki wydatkowane będą przez wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej (wfośigw) do 31.12.2032 r.	Budżet: 10 mld zł z FM Zapotrzebowanie na środki 137,6 mld zł	31 marca br. wznowiono nabór wniosków w nowej odsłonie Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”. Zmiany Programu obejmują: • Potwierdzenie standardu energetycznego domu przed i po inwestycji. • Wyższe progi dochodowe uprawniające do podwyższonego i najwyższego dofinansowania. • Najwyższe dofinansowanie uzależnione od dochodów oraz standardu energetycznego budynku. • Racjonalizacja wydatków – maksymalne kwoty dotacji w poszczególnych rodzajach kosztów kwalifikowanych, w tym limity dotacji jednostkowych na m² powierzchni ocieplenia. • Bezpłatna pomoc operatora – od momentu podjęcia decyzji o inwestycji aż po jej rozliczenie. Dofinansowanie jest dostępne dla osób fizycznych spełniających	1. dotacja, 2. dotacja z prefinansowaniem 3. dotacja z przeznaczeniem na częściową spłatę kapitału kredytu bankowego 4. dotacja z prefinansowaniem (dla podwyższonego i najwyższego poziomu dofinansowania). Podmiot odpowiedzialny: <u>NFOŚiGW, WFOŚiGW</u>

L p.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
					<i>określone kryteria dochodowe.</i> <i>Podstawowa dotacja wynosi do 40% kosztów kwalifikowanych netto (bez VAT) i jest dla tych, których roczny dochód nie przekracza 135 000 zł.</i> <i>Podwyższona dotacja jest do 70% kosztów kwalifikowanych netto (bez VAT) i obowiązuje przy miesięcznym dochodzie do 2 250 zł na osobę lub 3 150 zł w gospodarstwach jednoosobowych. Roczny przychód z tytułu prowadzenia przez wnioskodawcę lub małżonka wnioskodawcy działalności gospodarczej może wynosić maksymalnie czterdziestokrotność minimalnego wynagrodzenia za pracę.</i> <i>Najwyższe dofinansowanie to nawet 100 proc. kosztów netto inwestycji (bez VAT).</i> <i>Obowiązuje przy średnim miesięcznym dochodzie do 1 300 zł na osobę w gospodarstwach wieloosobowych lub 1 800 zł w gospodarstwie domowym jednoosobowym. Ponadto mogą je otrzymać osoby, które mają ustalone prawo do jednej z czterech form zasiłku – stałego, okresowego, rodzinnego lub specjalnego zasiłku</i>	

L p.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
					opiekuńczego. Roczny przychód z tytułu prowadzenia przez wnioskodawcę lub małżonka wnioskodawcy działalności gospodarczej może wynosić maksymalnie dwunastokrotność minimalnego wynagrodzenia za pracę. Dofinansowanie w najwyższym progu przewidziane jest dla osób ubogich energetycznie, czyli dla właścicieli budynków lub lokali, w których zapotrzebowanie na energię użytkową do ogrzewania wynosi powyżej 140 kWh/m2 rocznie. Nabór wniosków zakończył się 17 listopada 2025 r. Aktualnie trwa zawieranie umów między beneficjentami a wfoŚiG w wypłata środków dotacji.	
2	Program „Stop Smog” <i>Celem programu jest ograniczenie emisji zanieczyszczeń i poprawa jakości powietrza oraz poprawa efektywności energetycznej budynków poprzez realizację przedsięwzięć niskoemisyjnych na rzecz najmniej zamożnych gospodarstw domowych w budynkach mieszkalnych jednorodzinnych, w szczególności w tych, których członkami są osoby mające prawo do korzystania ze</i>	- wymiana lub likwidacja wysokoemisyjnych źródeł ciepła na niskoemisyjne, - termomodernizacja jednorodzinnych budynków mieszkalnych, - podłączenie do sieci ciepłowniczej lub gazowej, - zapewnienie budynkowi dostępu do energii z instalacji OZE, - zmniejszenie zapotrzebowania budynków mieszkalnych jednorodzinnych na energię dostarczaną na potrzeby ich ogrzewania i podgrzewania wody użytkowej.	2019 - 2028 r.	Do 180,00 mln zł.	• gminy, • związki międzygminne, powiaty, związek metropolitalny.	Dotacja Dla gmin współfinansowanie przedsięwzięć niskoemisyjnych ze środków Funduszu Termomodernizacji i Remontów do poziomu 90 % kosztów realizacji porozumienia zawieranego przez gminę z NFOŚiGW przy zachowaniu wkładu własnego gminy na realizację porozumienia do poziomu 10 %.

L p.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
	<i>świadczeń pieniężnych na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.</i>					Średni koszt realizacji przedsięwzięcia niskoemisyjnego w jednym budynku, a w przypadku budynku o dwóch lokalach – w jednym lokalu, nie może przekroczyć 106 000,00 zł minimalna liczba budynków mieszkalnych jednorodzinnych deklarowanych przez gminy do realizacji przedsięwzięć niskoemisyjnych w ramach zawieranych porozumień 10 sztuk Podmiot odpowiedzialny: <u>NFOŚiGW</u>
3	Program priorytetowy „Ciepłe Mieszkanie” – po zmianie - nabór II <u>Celem programu priorytetowego „Ciepłe Mieszkanie” jest poprawa jakości powietrza oraz zmniejszenie emisji pyłów oraz gazów cieplarnianych poprzez wymianę nieefektywnych źródeł ciepła i poprawę efektywności energetycznej. Planowana liczba wymienionych nieefektywnych źródeł ciepła to 63 000 szt. natomiast liczba lokali mieszkalnych o poprawionej efektywności energetycznej to 58 000 szt.</u>	Przedsięwzięcia realizowane w ramach Programu „Ciepłe Mieszkanie” w Części 1)-3) polegają na demontażu wszystkich nieefektywnych źródeł ciepła na paliwa stałe służących do ogrzewania lokalu mieszkalnego oraz zakupie i montażu: kotła gazowego kondensacyjnego, kotła na pellet drzewny o podwyższonym standardzie, ogrzewania elektrycznego, pompy ciepła powietrze/woda lub pompy ciepła powietrze/powietrze, kotła zgazowującego drewno o podwyższonym standardzie albo podłączenie lokalu do wspólnego efektywnego źródła ciepła. Dodatkowo możliwe jest wykonanie instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody użytkowej, wymiana okien i drzwi, wykonanie wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła. Kosztem kwalifikowanym w programie jest także przygotowanie dokumentacji projektowej przedsięwzięcia.	2022 - 2026	Budżet na realizację programu wynosi 1,75 mld zł.	Gminy. Beneficjentem końcowym Programu są osoby fizyczne posiadające tytuł prawny do lokalu mieszkalnego znajdującego się w budynku mieszkalnym wielorodzinnym wynikający z: – prawa własności albo – ograniczonego prawa rzeczowego albo – najmu lokalu mieszkalnego stanowiącego własność gminy wchodzącego w skład mieszkaniowego zasobu gminy w rozumieniu ustawy z dnia 21 czerwca 2021 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie	Dotacja. Podmiot odpowiedzialny: <u>NFOŚiGW, WFOŚiGW</u>

L p.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
		Przedsięwzięcie dla Części 4) tj. wspólnot 3-7 lokali obejmuje demontaż wszystkich nieefektywnych źródeł ciepła na paliwo stałe służących na potrzeby 100% powierzchni ogrzewanej w budynku oraz zakupie i montażu: wspólnego źródła ciepła do celów ogrzewania lub ogrzewania i cwu. Dofinansowanie dopuszcza również: zakup i montaż nowej instalacji centralnego ogrzewania i/lub cwu (w tym kolektorów słonecznych i pompy ciepła do samej cwu), wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła, ocieplenie przegród budowlanych, okien, drzwi, drzwi/bram garażowych, instalacji fotowoltaicznej oraz dokumentacji tj. audyt energetyczny, dokumentacja projektowa, wymagane ekspertyzy.			gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego, jeżeli nie wszystkie lokale mieszkalne w tym budynku stanowią własność gminy, oraz wspólnoty mieszkaniowe od 3 do 7 lokali, zlokalizowane na terenie gminy	
4	Program Priorytetowy „Mój Prąd” Część 1) Program Mój Prąd na lata 2021 – 2023 <u>Celem programu jest</u> <i>zwiększenie produkcji energii elektrycznej z mikroinstalacji fotowoltaicznych lub wzrost autokonsumpcji wytworzonej energii elektrycznej poprzez jej magazynowanie (magazyny energii elektrycznej lub ciepła) oraz zwiększenie efektywności zarządzania energią elektryczną na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.</i>	Nabór był dedykowany dla prosumentów w nowym systemie net billing oraz dla dotychczasowych prosumentów, którzy zmienili system rozliczania z systemu opustów na nowy system net billing. 1) Zakup i montaż mikroinstalacji fotowoltaicznych o zainstalowanej mocy elektrycznej od 2 kW do 10 kW, służących na potrzeby istniejących budynków mieszkalnych. Nie podlegają dofinansowaniu przedsięwzięcia polegające na zwiększeniu mocy już istniejącej mikroinstalacji fotowoltaicznej, na którą otrzymano już dotację w ramach Programu Mój Prąd. Poprzez zwiększenie mocy już istniejącej mikroinstalacji fotowoltaicznej, rozumie się, zarówno dołożenie paneli fotowoltaicznych, jak i przyłączenie do jednego Punktu Poboru Energii (PPE) kolejnej mikroinstalacji	2021-2023 1) zobowiązania (rozumiane jako podpisywanie umów) podejmowane będą do 31.12.2024 r., 2) środki wydatkowane będą do 31.12.2024 r.	1805 mln zł)	- Osoby fizyczne wytwarzające energię elektryczną na własne potrzeby, które mają zawartą umowę kompleksową (są stroną tej umowy nie pełnomocnikiem) / umowę sprzedaży energii regulującą kwestie związane z wprowadzeniem do sieci energii elektrycznej wytworzonej w mikroinstalacji.	Nabór piąty wniosków w Programie Mój Prąd - trwający od 22.04.2023 zakończony w dniu 13.12.2023 z powodu wyczerpania środków Dotacja Podmiot odpowiedzialny: <u>NFOŚiGW</u>

L p.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
		fotowoltaicznej z odrębnym inwerterem. Jeżeli Wnioskodawca nie otrzymał dofinansowania do założonej mikroinstalacji, która spełnia warunki kwalifikowalności kosztów, a zdecyduje się na zwiększenie jej mocy, może zgłosić mikroinstalację fotowoltaiczną do dofinansowania pod warunkiem przedstawienia kompletu dokumentów: a) faktur/paragonów imiennych dla wszystkich urządzeń wchodzących w skład mikroinstalacji fotowoltaicznej zgłaszanej do dofinansowania, b) dokumentów potwierdzających dokonanie płatności, c) zaświadczenia OSD dla pierwszej przyłączonej mikroinstalacji, d) dokumentów potwierdzających zwiększenie mocy, w tym dokumentu wskazującego, jaka jest łączna moc mikroinstalacji fotowoltaicznej przyłączonej do danego Punktu Poboru Energii, e) dokumentu potwierdzającego, że Wnioskodawca rozlicza się w systemie net-billing. 2) Zakup i montażu magazynów ciepła: zasobniki c.w.u. zasilane przez pompę ciepła lub kocioł elektryczny, zasobniki c.w.u. z grzałką elektryczną, bufory ciepła zasilane przez pompę ciepła lub kocioł elektryczny, bufory ciepła z grzałką elektryczną, bufory ciepła wraz z zasobnikiem c.w.u. stanowiące jedno kompletne urządzenie, pompa ciepła typu powietrze/woda tj. pompa ciepła do c.w.u. + zasobnik c.w.u. lub pompa ciepła do c.w.u. ze zintegrowanym zasobnikiem. <i>Minimalna pojemność</i>				

L p.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
		<i>magazynu ciepła - 20 dm³ (1 dm³ = 1 litr).</i> 3) Nie podlegają dofinansowaniu urządzenia magazynujące ciepło, które nie wpływają na wzrost autokonsumpcji energii elektrycznej wytworzonej przez mikroinstalację fotowoltaiczną – np. zasobnik c.w.u. i/lub bufor ciepła zasilany przez kocioł na paliwo stałe, kocioł gazowy. 4) Zakup i montaż magazynów energii elektrycznej o pojemności co najmniej 2 kWh. 5) Zakup i montaż systemów zarządzania energią HEMS/EMS - z zastrzeżeniem zakupu i montażu magazynu energii elektrycznej lub magazynu ciepła / urządzenia grzewczego, lub kolektorów słonecznych. 6) Zakup i montaż kolektorów słonecznych. 7) Zakup i montaż urządzeń grzewczych - pomp ciepła: pompa ciepła powietrze/woda, pompa ciepła powietrze/woda o podwyższonej klasie efektywności energetycznej, pompa ciepła powietrze/powietrze, gruntowa pompa ciepła o podwyższonej klasie efektywności energetycznej. W ramach Edycji 4.0+ istnieje dodatkowa możliwość: Zwiększenie dofinansowania dla dotacji wypłaconych Beneficjentom, którzy złożyli wnioski o dofinansowanie przed dniem 15.12.2022 r. i na ich podstawie uzyskali dofinansowanie w ramach programu Mój				

L p.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
		Prąd czwarty nabór wniosków - MP4, przysługuje zwiększenie dofinansowania (jeżeli spełniają inne warunki określone w Programie) do wysokości limitów wskazanych w Programie W ramach Edycji 5.0 istnieje dodatkowa możliwość: Dla Wnioskodawców/Beneficjentów, którzy złożyli wniosek/otrzymali dofinansowanie tylko w zakresie instalacji PV w ramach programu Mój Prąd czwarty nabór wniosków – Edycja 4.0 lub 4.0+, mogą złożyć uzupełniający wniosek o dofinansowanie na dodatkowe elementy zwiększające autokonsumpcję energii elektrycznej (zgodnie z warunkami określonymi w Programie)				
5	Program priorytetowy Mój Prąd Część 3) Program Mój Prąd na lata 2024 – 2027	1) Zakup i montaż mikroinstalacji fotowoltaicznych o zainstalowanej mocy elektrycznej od 2 kW do 10 kW, służących na potrzeby istniejących budynków mieszkalnych dla mikroinstalacji fotowoltaicznej zgłoszonej do przyłączenia do dnia 31.07.2024 roku. 2) Zakup i montaż mikroinstalacji fotowoltaicznych o zainstalowanej mocy elektrycznej od 2 kW do 20 kW, służących na potrzeby istniejących budynków mieszkalnych, dla mikroinstalacji fotowoltaicznej zgłoszonej do przyłączenia od dnia 01.08.2024 roku. 3) Zakup i montaż magazynów energii elektrycznej o pojemności co najmniej 2 kWh. Pojemność magazynu energii zgłoszonego do dofinansowania powinna wynosić co najmniej 1,5 mocy na 1 wat mocy szczytowej fotowoltaiki (kWp). Zgłoszone do dofinansowania urządzenia muszą być	Program realizowany będzie w latach 2024 - 2028, przy czym: 1) Zobowiązania (rozumiane jako podpisywanie umów) podejmowane będą do 31.12.2027 r., 2) Środki wydatkowane będą do 31.12.2028 r.	Budżet na realizację celu programu wynosi do 1 850 000 tys. zł, w tym: a) do 1 250 000 tys. zł - ze środków zobowiązani a wieloletniego o „OZE i efektywność energetyczna”, a następnie refundacja ze środków FEnIKS 2021-2027, Działanie	Osoby fizyczne wytwarzające energię elektryczną na własne potrzeby, które mają zawartą umowę kompleksową (są stroną tej umowy nie pełnomocnikiem) / umowę sprzedaży energii, regulującą kwestie związane z wprowadzeniem do sieci energii elektrycznej wytworzonej w mikroinstalacji.	Dotacja Dotacje wypłacane Wnioskodawcom finansowane są ze środków krajowych podlegających refundacji ze środków UE - FEnIKS 2021-2027, Działanie FENX.02.02 na podstawie: „Umowy o dofinansowanie nr FENX.02.02-IP.01-0002/23-00 Projektu Grantowego pn. Program priorytetowy „Mój Prąd” w ramach działania 2.2 Rozwój OZE priorytet II Wsparcie sektorów energetyka i środowisko z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego Celu szczegółowego: 2.2 Wspieranie energii

L p.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
		trwale zamontowane pod adresem, gdzie zainstalowana została mikroinstalacja fotowoltaiczna. Nie zostanie udzielone dofinansowanie na mobilne magazyny energii np. pojazdy. 4) Zakup i montaż magazynów ciepła: zasobniki c.w.u zasilane przez pompę ciepła lub kocioł elektryczny, zasobniki c.w.u z grzałką elektryczną, bufony ciepła zasilane przez pompę ciepła lub kocioł elektryczny, bufony ciepła z grzałką elektryczną, bufony ciepła wraz z zasobnikiem c.w.u. stanowiące jedno kompletne urządzenie, pompa ciepła typu powietrze/woda tj. pompa ciepła do c.w.u. + zasobnik c.w.u. lub pompa ciepła do c.w.u. ze zintegrowanym zasobnikiem. Minimalna pojemność magazynu ciepła - 20 dm³ (1 dm³ = 1 litr).		FENX.02.02 Rozwój OZE – I transza środków; b) do 6000 000 tys. zł - ze środków zobowiązani a wieloletniego „OZE i efektywność energetyczna”, a następnie refundacja ze środków FEnIKS 2021-2027, Działanie FENX.02.02 Rozwój OZE – II transza środków.		odnawialnej zgodnie z dyrektywą (UE) 2018/2001, w tym określonymi w niej kryteriami zrównoważonego rozwoju programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027”, zawartej w dniu 19.11.2024 r.. Kwota dofinansowania jest uzależniona od wartości wydatków kwalifikowalnych poniesionych w toku realizacji Projektu Grantowego i zatwierdzonych przez Instytucję Pośredniczącą zgodnie z dokumentami obowiązującymi w systemie realizacji FEnIKS. W ramach tej części programu prowadzony był szósty nabór wniosków trwający od 02.09.2024. Nabór zakończył się w dniu 12.09.2025 z powodu wyczerpania środków Podmiot odpowiedzialny: <u>NFOŚiGW</u>
6	Program priorytetowy „Polska Geotermia Plus” Część 1) Geotermia głęboka. <i>Celem programu jest zwiększenie wykorzystania zasobów geotermalnych w Polsce.</i>	Część 1) Programu Rodzaje przedsięwzięć 7.5.1 Obligatoryjne: 7.5.1.1 budowa nowej lub rozbudowa istniejącej ciepłowni/ elektrociepłowni/ elektrowni geotermalnej/istniejących źródeł wytwarzania energii, opartej na źródle geotermalnym, w tym wykonanie kolejnego geotermalnego	Część 1) Programu - 2019-2027 zobowiązania (rozumiane jako podpisywanie umów) podejmowane będą do 2024 r., - środki wydatkowane będą do 2027 r.	Część 1) Programu 594 mln zł Część 2) Programu 6 mln zł	Część 1) Programu • przedsiębiorcy. Część 2) Programu • Gmina Rabka-Zdrój i Gmina Krynica-Zdrój	Część 1) Programu Dotacja i pożyczka lub wejście kapitałowe Podmiot odpowiedzialny: <u>NFOŚiGW</u> Część 2) Programu Dotacja

L p.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
	Część 2) Wdrożenie geotermii niskotemperaturowej w gminach uzdrowiskowych – pilotaż na terenie gmin Krynica – Zdrój i Rabka – Zdrój” <i>W ramach programu realizowane są przedsięwzięcia w zakresie rozpoznawania warunków termicznych oraz wykorzystania energii cieplnej górotworu na potrzeby energetyczne na terenie gmin uzdrowiskowych Krynica-Zdrój i Rabka-Zdrój. Program obejmuje wykonywanie prac i robót geologicznych związanych z wykorzystaniem ciepła Ziemi na głębokościach do 150 m p.p.t. wraz z wykonaniem instalacji demonstracyjnych, wykorzystujących ciepło Ziemi.</i>	odwiertu produkcyjnego lub otworu chłonnego; 7.5.1.2 modernizacja istniejącej ciepłowni/ elektrociepłowni/ elektrowni geotermalnej/ istniejących źródeł wytwarzania energii, opartej na źródle geotermalnym związana z poprawą wydajności i sprawności, wzrostem mocy, ograniczeniem zużycia surowców pierwotnych (np. wody), w przypadku której instalacja zostanie znacznie zmodyfikowana. Za znaczną modernizację uznaje się inwestycję: - na którą poniesiono nakłady w wysokości co najmniej 50% nakładów wymaganych na nową instalację - w wyniku której następuje wydłużenie oczekiwanego okresu użytkowania ciepłowni/ elektrociepłowni/ elektrowni geotermalnej/istniejących źródeł wytwarzania energii, opartej na źródle geotermalnym o co najmniej 5 lat; 7.5.1.3 modernizacja istniejącego otworu geotermalnego celem poprawy jego parametrów eksploatacyjnych: a) pogłębienie otworu w celu utworzenia i udostępnienia nowych horyzontów wodnych w odwiercie b) wykonanie zacięcia z istniejącego otworu i udostępnienie nowego interwału złożowego c) wykonanie otworu wielodennego d) modernizacja otworu poprzez wymianę uzbrojenia wgłębnego otworu (filtry, rury okładzinowe); 7.5.1.4 modernizacja istniejącej ciepłowni/ elektrociepłowni/ elektrowni geotermalnej/istniejących źródeł wytwarzania energii, opartej na źródle geotermalnym, inna niż wskazana w pkt 7.5.1.2, polegająca np. na wymianie osprzętu w tym głowic,	Część 2) Programu - zobowiązania (rozumiane jako podpisywanie umów) podejmowane będą do 2024 r., - środki wydatkowane będą do 2024 r.			Podmiot odpowiedzialny: <u>NFOŚiGW</u>

L p.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
		instalacji powierzchniowych, układów pompowych (pompa, silnik, przewody elektryczno-monitorujące pracę agregatu, falownik); 7.5.1.5 zabiegi techniczne w istniejących otworach geotermalnych wydobywczych i zatłaczających, m.in. oczyszczanie lub stymulacja stref zatłaczania poprzez stosowanie kwasowania, lekkiego kwasowania, wprowadzanie dwutlenku węgla i azotu, wymiana filtrów, wymiana rur; 7.5.1.6 Rekonstrukcja otworu innego niż odwierconego w celach geotermalnych, w którym wystąpiły przyplwy wód termalnych. 7.5.2 Opcjonalne zakresy inwestycyjne możliwe do dofinansowania, w obrębie jednego systemu ciepłowniczego: 7.5.2.1 Nowe źródła ciepła i/lub energii elektrycznej Przedsięwzięcia realizowane w istniejącym przedsiębiorstwie/zakładzie dotyczące budowy lub przebudowy jednostek wytwórczych energii elektrycznej wraz z podłączeniem ich do sieci dystrybucyjnej/ przesyłowej, w których do produkcji energii wykorzystuje się: a) energię ze źródeł odnawialnych, b) ciepło odpadowe, c) ciepło pochodzące z kogeneracji. Warunkiem otrzymania dofinansowania jest oświadczenie, że energia i ciepło wyprodukowane w ramach dodatkowych/uzupełniających źródeł kogeneracyjnych lub jednostek wykorzystujących energię ze źródeł odnawialnych będą wykorzystywane na				

L p.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
		potrzeby własne Wnioskodawcy lub na produkcyjne cele ciepłownicze. 7.5.2.2 Wykonanie pierwszego odwiertu badawczego. 7.5.2.3 Modernizacja/rozbudowa sieci ciepłowniczych w efektywnych energetycznie systemach ciepłowniczych lub w systemach, w których inwestycje niezbędne do osiągnięcia statusu efektywnego energetycznie systemu ciepłowniczego zostaną rozpoczęte nie później niż w 3 lata od dnia rozpoczęcia projektu, na który udzielane jest dofinansowanie. Kosztom kwalifikowanym objęte są przedsięwzięcia związane z modernizacją/rozbudową sieci ciepłowniczych w tym również: - Budowa, rozbudowa przesyłowych i dystrybucyjnych sieci ciepłowniczych - Budowa przyłączy wraz z kompaktowymi węzłami ciepłowniczymi (c.o. + c.w.u.) w celu zwiększenia wydajności źródeł - Budowa przyłączy dla wielu odbiorców indywidualnych. Część 2) Programu 1) Wykonanie prac i robót geologicznych związanych rozpoznaniem i wykorzystaniem ciepła ziemi na głębokościach do 150 m p.p.t. na terenie gmin Krynica-Zdrój i Rabka-Zdrój; 2) Wykonanie instalacji demonstracyjnych gruntowych pomp ciepła w celu wykorzystania energii cieplnej górotworu na potrzeby energetyczne obiektów budowlanych				

L p.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
		wraz z wykonaniem przyłączy do odbiorców ciepła.				
7	Program priorytetowy „Renowacja z gwarancją oszczędności EPC (Energy Performance Contract) Plus” <i>Celem programu jest poprawa jakości powietrza oraz zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych poprzez zoptymalizowane inwestycje w poprawę efektywności energetycznej budynków mieszkalnych wielorodzinnych oraz budynków użyteczności publicznej realizowane w oparciu o umowę o poprawę efektywności energetycznej (umowa EPC).</i>	Pilotaż 1) Prace modernizacyjne budynków mieszkalnych wielorodzinnych powyżej 7-miu lokali umożliwiające zmniejszenie zużycia energii końcowej przynajmniej o 30% w stosunku do stanu istniejącego (przed modernizacją), przy czym zapotrzebowanie budynku na energię końcową na potrzeby ogrzewania, wentylacji i ciepłej wody użytkowej (E_{K+W}) po modernizacji wyniesie nie więcej niż 85 kWh/(m²*rok). Wyróżnia się 3 standardy usprawnień: a) usprawnienie tylko instalacyjne lub połączone z przeprowadzeniem minimalnego zakresu prac termomodernizacyjnych (większość przegród spełnia minimalne wymagania określone w Wytycznych technicznych); b) optymalny zakres modernizacji energetycznej — prace z dominującym udziałem prac termomodernizacyjnych wskazanych w załączniku Wytyczne techniczne, po których przeprowadzeniu EK zmniejszy się co najmniej o 45%; c) wysoki standard modernizacji energetycznej - prace z dominującym udziałem prac termomodernizacyjnych wskazanych w załączniku Wytyczne techniczne, po których przeprowadzeniu EK zmniejszy się co najmniej o 60%. Właściwa faza wdrażania Programu Prace modernizacyjne jak dla pilotażu oraz: 2) Prace modernizacyjne budynków użyteczności publicznej umożliwiające	Program realizowany będzie w latach 2021—31.12.2026, przy czym: zobowiązania (rozumiane jako podpisywanie umów) podejmowane będą do 30.04.2025 r.; Środki wydatkowane będą do 31.12.2026 r.	112,5 mln zł (w tym na nabór w pilotażu – 10 mln zł).	• spółdzielnie mieszkaniowe, • wspólnoty mieszkaniowe, • jednostki samorządu terytorialnego, • spółki prawa handlowego, w których jednostki samorządu terytorialnego posiadają 100% udziałów lub akcje i które powołane są do realizacji zadań własnych j.s.t. wskazanych w ustawach.	Dotacja Podmiot odpowiedzialny: <u>NFOŚiGW</u>

L p.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
		zmniejszenie zużycia energii końcowej przynajmniej o 30% w stosunku do stanu istniejącego (przed modernizacją), przy czym zapotrzebowanie budynku na energię końcową na potrzeby ogrzewania, wentylacji i ciepłej wody użytkowej ($E_{K_{H+W}}$) po modernizacji wyniesie nie więcej niż 75 kWh/(m²*rok), z wyłączeniem budynków opieki zdrowotnej, dla których zapotrzebowanie na $E_{K_{H+W}}$ powinno wynosić nie więcej niż 225 kWh/(m²*rok). Wyróżnia się 3 standardy usprawnień: a) usprawnienie tylko instalacyjne lub połączone z przeprowadzeniem minimalnego zakresu prac termomodernizacyjnych (większość przegród spełnia minimalne wymagania określone w Wytycznych technicznych); b) optymalny zakres modernizacji energetycznej — prace z dominującym udziałem prac termomodernizacyjnych wskazanych w załączniku Wytyczne techniczne, po których przeprowadzeniu EK zmniejszy się co najmniej o 45%; c) wysoki standard modernizacji energetycznej - prace z dominującym udziałem prac termomodernizacyjnych wskazanych w załączniku Wytyczne techniczne, po których przeprowadzeniu EK zmniejszy się co najmniej o 60%; Zarówno dla pilotażu jak i właściwej fazy wdrażania programu wymagany element przedsięwzięcia, niezależnie od standardu usprawnień, jest System Zarządzania Energią.				

L p.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
		Nie przewiduje się wsparcia w programie budynków, w których docelowym źródłem ciepła planowane jest źródło ciepła na paliwo stałe (np. węgiel kamienny, biomasa).				
8	Program wspierania przedsięwzięć termomodernizacyjnych i przedsięwzięć remontowych, realizowany na zasadach określonych w ustawie z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków (Dz. U. z 2021 r. poz. 554, z późn. zm.). ze środków Funduszu Termomodernizacji i Remontów (FTiR) <i>Celem programu jest poprawa stanu technicznego istniejących zasobów mieszkaniowych i zmniejszenie kosztów zapotrzebowania na energię w sektorze komunalno-bytowym. Realizacja tego celu generuje pośrednio istotne efekty w postaci zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do atmosfery.</i>	- zmniejszenie zapotrzebowania na energię dostarczaną na potrzeby ogrzewania i podgrzewania wody użytkowej oraz ogrzewania do budynków mieszkalnych, budynków zbiorowego zamieszkania oraz budynków stanowiących własność jednostek samorządu terytorialnego, - zmniejszenie strat energii pierwotnej w lokalnych sieciach ciepłowniczych oraz zasilających je lokalnych źródłach ciepła, jeżeli budynki, do których dostarczana jest z tych sieci energia, spełniają wymagania w zakresie oszczędności energii, określone w przepisach prawa budowlanego, lub zostały podjęte działania mające na celu zmniejszenie zużycia energii dostarczanej do tych budynków, - wykonanie przyłącza technicznego do scentralizowanego źródła ciepła, w związku z likwidacją lokalnego źródła ciepła, w wyniku czego następuje zmniejszenie kosztów pozyskania ciepła dostarczanego do budynków, - całkowita lub częściowa zamiana źródeł energii na źródła odnawialne lub zastosowanie wysokosprawnej kogeneracji.	Dotacje na FTiR z budżetu państwa określono aktualnie na lata 2021–2029.	Podstawowym źródłem zasilania FTiR od wielu lat pozostaje dotacja przekazywana z budżetu państwa, w wysokości określonej w ustawie budżetowej, środki przekazane przez Krajowy Zespół Nieruchomości (ustawodawca nie ustalił jednak ani częstotliwości, ani wysokości kwot), odsetki od lokat środków FTiR w bankach, wpływy z inwestycji środków	Właściciele lub zarządcy: • budynków mieszkalnych, • budynków zbiorowego zamieszkania, • budynków użyteczności publicznej stanowiących własność jednostek samorządu terytorialnego służących do wykonywania przez nie zadań publicznych, • lokalnych sieci ciepłowniczych, • lokalnych źródeł ciepła.	- premia termomodernizacyjna, - premia remontowa, - premia kompensacyjna. Wysokość premii termomodernizacyjnej wynosi: - 16% kosztów przedsięwzięcia termomodernizacyjnego - 21% kosztów przedsięwzięcia termomodernizacyjnego wraz z montażem mikroinstalacji odnawialnych źródeł energii (OZE), - dodatkowe wsparcie w wysokości 50% kosztów wzmocnienia budynku wielopłytowego przy realizacji termomodernizacji budynków z tzw. „wielkiej płyty” wraz z ich wzmocnieniem. Podmiot odpowiedzialny: <u>BGK</u>

L p.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
				FTiR w papiery wartościowe emitowane przez Skarb Państwa lub NBP albo poręczane lub gwarantowane przez te podmioty, a także w jednostki uczestnictwa otwartych funduszy rynku pieniężnego, darowizny, inne wpływy.		
SEKTOR TRANSPORTU DROGOWEGO – REDUKCJA WIELKOŚCI EMISJI NO_x, PM10						
9	Program Priorytetowy „Zielony Transport Publiczny” <i>Celem programu jest uniknięcie emisji zanieczyszczeń powietrza poprzez dofinansowanie przedsięwzięć polegających na obniżeniu wykorzystania paliw emisyjnych w transporcie.</i> <i>W ramach programu będą realizowane przedsięwzięcia mające na celu rozwój gospodarczy kraju w kierunku gospodarki nowoczesnej, przyjaznej środowisku i o obiegu zamkniętym.</i>	Program przewiduje możliwość dofinansowania przedsięwzięć zmierzających do obniżenia zużycia energii i paliw w publicznym transporcie zbiorowym: 1) dotyczące pojazdów polegające na: a) nabyciu nowych autobusów elektrycznych wykorzystujących do napędu wyłącznie energię elektryczną akumulowaną przez podłączenie do zewnętrznego źródła zasilania wraz ze szkoleniem kierowców/mechaników z zakresu obsługi bezemisyjnych autobusów, b) nabyciu nowych trolejbusów tj. autobusów przystosowanych do zasilania energią elektryczną z sieci	1) zobowiązania (rozumiane jako podpisywanie umów) podejmowane będą do 31.12.2024 r. 2) środki wydatkowane będą do 30.06.2026 r.	Budżet na realizację celu programu wynosi do 5 378 590 677 zł, w tym: - dla bezzwrotnych form dofinansowania – do 1,6 mld zł, - dla zwrotnych form dofinansowania	- organizatorzy publicznego transportu zbiorowego w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 9 ustawy o publicznym transporcie zbiorowym, z wyłączeniem ministra właściwego do spraw transportu, - operatorzy publicznego transportu zbiorowego w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 8 ustawy o publicznym transporcie zbiorowym, z wyłączeniem transportu innego niż komunikacja miejska.	Dofinansowanie w formie dotacji i pożyczki. Podmiot odpowiedzialny: <u>NFOŚiGW</u>

L p.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
	<i>Wybrane przedsięwzięcia objęte dofinansowaniem będą zgodne z zasadą DNSH (Do No Significant Harm), która odnosi się do 6 celów środowiskowych tj.:</i> – łagodzenia zmian klimatu, – adaptacji do zmian klimatu, – zrównoważonego wykorzystywania i ochrony zasobów wodnych i morskich, – gospodarki o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganiu powstawaniu odpadów i recykling, – zapobieganiu i kontroli zanieczyszczeń powietrza, wody i ziemi, – ochrony i odbudowy bioróżnorodności i ekosystemów.	trakcyjnej wyposażonych w dodatkowy układ napędu, dzięki któremu będą mogły pokonywać trasę bez trakcji elektrycznej (np. baterie trakcyjne lub wodorowe ogniwo paliwowe) wraz ze szkoleniem kierowców/mechaników z zakresu obsługi bezemisyjnych autobusów, c) nabyciu nowych autobusów elektrycznych wykorzystujących do napędu wyłącznie energię elektryczną wytworzoną z wodoru w za instalowanych w nim ogniach paliwowych wraz ze szkoleniem kierowców/mechaników z zakresu obsługi bezemisyjnych autobusów, 2) modernizacji lub budowie niezbędnej infrastruktury ładowania energią elektryczną/tankowania wodoru oraz instalacji odnawialnych źródeł energii, wykorzystywanej wyłącznie do obsługi i prawidłowego użytkowania nabytych autobusów, w tym w szczególności punktów ładowania lub tankowania wodoru albo sieci trakcyjnej. Infrastruktura wykorzystywana będzie wyłącznie do obsługi transportu publicznego.		wania – do 0,4 mld zł. • Dla bezzwrotnych form dofinansowania (środki zewnętrzne KPO) do 3 378 590 677 zł		
10	Program priorytetowy „Mój elektryk” <i>Celem programu jest uniknięcie emisji zanieczyszczeń powietrza poprzez dofinansowanie przedsięwzięć polegających na obniżeniu zużycia paliw emisyjnych w transporcie poprzez wsparcie zakupu/leasingu pojazdów zeroemisyjnych.</i>	Przedsięwzięcia polegające na zakupie/leasingu nowego pojazdu zeroemisyjnego kategorii M1, N1, L1e, L2e, L3e, L4e, L5e, L6e lub L7e w rozumieniu załącznika nr 2 do ustawy – Prawo o ruchu drogowym, wykorzystującego do napędu wyłącznie energię elektryczną akumulowaną przez podłączenie do zewnętrznego źródła zasilania, lub energię elektryczną wytworzoną z wodoru w za instalowanych w nim ogniach	2021-2026, w tym: okres zawierania umów do 30.09.2026 r., . okres wydatkowania środków do 31.12.2026 r. przy czym nabory wniosków zostały zakończone. Dofinansowanie leasingu pojazdów	dla bezzwrotnych form dofinansowania: do 907 mln zł, z czego co najmniej 50% zostanie przekazana w ramach	• osoby fizyczne, • jednostki sektora finansów publicznych, w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. tj. z 2022 r. poz. 1634); • Instytuty badawcze w rozumieniu ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych	• Dotacja, • dotacja ze środków udostępnionych bankom z przeznaczeniem na dopłatę do opłat ustalanych w umowach leasingu w rozumieniu art. 411 ust. 1 pkt 2 lit. e ustawy — Prawo ochrony środowiska.

L p.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
		paliwowych lub wyłącznie silnik, którego cykl pracy nie prowadzi do emisji gazów cieplarnianych lub innych substancji objętych systemem zarządzania emisjami gazów cieplarnianych, o którym mowa w ustawie z dnia 17 lipca 2009 r. o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji Przez nowy pojazd zeroemisyjny należy rozumieć pojazd kategorii M1, N1, L1e, L2e, L3e, L4e, L5e, L6e, L7e fabrycznie nowy, który nie był przed zakupem zarejestrowany	zeroemisyjnych 31.12.2024 r. Dofinansowanie zakupu pojazdów zeroemisyjnych 31.01.2025 r.	udostępnienia środków do banków zgodnie z art. 411 ust. 10 ustawy — Prawo ochrony środowiska w celu udzielania dotacji.	(Dz. U.tj. z 2022 r. poz. 498); • Przedsiębiorcy w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz.U. tj. z 2021 poz. 162); • Stowarzyszenia w rozumieniu ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. - Prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. tj. z 2020 r., poz. 2261); • Fundacje w rozumieniu ustawy z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach (Dz.U. tj. z 2020 poz. 2167); • Organy prowadzące szkołę lub placówkę w rozumieniu ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (tj.: Dz. U. z 2021 r. poz. 1082, z późn. zm.), z wyłączeniem ministra i o ile nie mieszczą się w innych kategoriach beneficjentów; • Jednostki organizacyjne PGL Lasy Państwowe; • Spółdzielnie w rozumieniu ustawy z dnia 16 września 1982 r. — Prawo spółdzielcze (Dz. U. tj. z 2021 r. poz. 648); • Rolnicy indywidualni w rozumieniu ustawy z 11 kwietnia 2003 r. o kształtowaniu ustroju rolnego (Dz. U. tj. z 2022 r., poz. 2569, z późn. zm.);	Podmiot odpowiedzialny: <u>NFOŚiGW</u>

L p.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
					• Kościoły i inne związki wyznaniowe oraz ich osoby prawne; • Organizacje religijne, których sytuacja prawna jest uregulowana ustawami o stosunku państwa do kościołów i innych związków wyznaniowych, działające w obrębie tych kościołów i związków.	
11	eVAN-dofinansowanie zakupu elektrycznego samochodu dostawczego (N1) <i>Celem programu jest uniknięcie emisji zanieczyszczeń powietrza poprzez dofinansowanie przedsięwzięć polegających na obniżeniu zużycia energii i paliw w transporcie poprzez wsparcie zakupu pojazdów dostawczych wykorzystujących do napędu wyłącznie energię elektryczną.</i>	Przedsięwzięcia polegające na: 1) zakupie/leasingu nowych pojazdów elektrycznych kategorii N1 wykorzystujących do napędu wyłącznie energię elektryczną akumulowaną przez podłączenie do zewnętrznego źródła zasilania; 2) na byciu punktu ładowania o mocy do 22kW.	2020-2025, w tym: 1) zobowiązania (rozumiane jako podpisywanie umów) podejmowane do 31.12.2021 r. 2) środki wydatkowane będą do 31.03.2025 r.	2,6 mln zł dla bezzwrotnych form dofinansowania.	przedsiębiorcy w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 162).	Dofinansowanie w formie dotacji. Podmiot odpowiedzialny: <u>NFOŚiGW</u>
12	Zielony samochód – dofinansowanie zakupu elektrycznego samochodu osobowego (M1) <i>Celem programu jest uniknięcie emisji zanieczyszczeń powietrza poprzez dofinansowanie przedsięwzięć służących obniżeniu zużycia energii i paliw w transporcie – poprzez wsparcie zakupu pojazdów o napędzie wyłącznie elektrycznym wykorzystywanych do celów prywatnych</i>	Dofinansowaniu podlegają przedsięwzięcia polegające na zakupie nowych pojazdów kategorii M1, o których mowa w załączniku nr 2 do ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 110, z późn. zm.), wykorzystujących do napędu wyłącznie energię elektryczną akumulowaną przez podłączenie do zewnętrznego źródła zasilania.	2020-2023, w tym: 1) zobowiązania (rozumiane jako podpisywanie umów) podejmowane do 30.06.2021 r., 2) środki wydatkowane będą do 2023 r.	3,3 mln zł dla bezzwrotnych form dofinansowania.	osoby fizyczne.	Dofinansowanie w formie dotacji. Podmiot odpowiedzialny: <u>NFOŚiGW</u>

L p.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
13	Program priorytetowy „Wsparcie infrastruktury do ładowania pojazdów elektrycznych i infrastruktury do tankowania wodoru” <i>Celem programu jest wsparcie rozwoju infrastruktury do ładowania pojazdów elektrycznych i infrastruktury do tankowania wodoru, aby zmniejszyć liczbę pojazdów emitujących CO₂ i NO_x, a tym samym poprawić jakość powietrza.</i>	Przedsięwzięcie polegające na: 1) - budowie stacji ładowania o mocy nie mniejszej niż 22 kW, innej niż ogólnodostępna stacja ładowania; - utworzeniu punktu ładowania o mocy nie mniejszej niż 22 kW, wyłącznie na potrzeby własne i nie jest wykorzystywany do świadczenia usługi ładowania; 2) - budowie ogólnodostępnej stacji ładowania o mocy nie mniejszej niż 50 kW, w której co najmniej jeden punkt umożliwia świadczenie usługi ładowania prądem stałym i ma moc nie mniejszą niż 50 kW; - przebudowie ogólnodostępnej stacji ładowania skutkującej przyrostem jej mocy do mocy nie mniejszej niż 50 kW oraz możliwością świadczenia usługi ładowania prądem stałym z mocą nie mniejszą niż 50 kW w przypadku co najmniej jednego punktu ładowania. Przez punkt ładowania, należy rozumieć urządzenie umożliwiające ładowanie pojedynczego pojazdu elektrycznego, pojazdu hybrydowego i autobusu zeroemisyjnego; Przez ogólnodostępną stację ładowania, należy rozumieć stację ładowania o której mowa w art. 2 pkt 6 ustawy o elektromobilności i paliwach alternatywnych; Przez stację ładowania należy rozumieć stację ładowania, o której mowa w art. 2 pkt 27 ustawy o elektromobilności i paliwach alternatywnych. 3) - budowie lub przebudowie ogólnodostępnej stacji wodoru.	2021-2028 1) dla przedsięwzięć dofinansowywanych ze środków krajowych: a) zobowiązania (rozumiane jako podpisywanie umów) podejmowane będą do 31.12.2025 r.; b) środki wydatkowane będą do 15.12.2028 r. 2) dla przedsięwzięć objętych wsparciem ze środków zewnętrznych KPO: a) zobowiązania (rozumiane jako podpisywanie umów) podejmowane będą do 31.12.2024 r.; b) środki wydatkowane będą do 30.06.2026 r.	858 661 tys zł, w tym: 1) 8 447 592 zł (środki NFOŚiGW) na przedsięwzięcia polegające na budowie stacji ładowania o mocy nie mniejszej niż 22 kW, innej niż ogólnodostępna stacja ładowania; 2) do 253 150 277 zł (środki NFOŚiGW) na przedsięwzięcia polegające na budowie bądź przebudowie ogólnodostępnych stacji ładowania umożliwiających świadczenie usługi ładowania prądem stałym o	• jednostki samorządu terytorialnego; • przedsiębiorcy w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (t.j.: Dz. U. z 2024 r. poz. 236), którzy posiadają siedzibę lub oddział na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej; • spółdzielnie w rozumieniu ustawy z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze (t.j.: Dz. U. z 2024 r., poz. 593); • wspólnoty mieszkaniowe w rozumieniu ustawy z dnia 24 czerwca 1994 r. o własności lokali (t.j.: Dz. U. 2021 r. poz. 1048, z późn. zm.); • rolnicy indywidualni w rozumieniu ustawy z 11 kwietnia 2003 r. o kształtowaniu ustroju rolnego (t.j.: Dz. U. z 2024 r., poz. 423)	1) Dotacja, w tym dotacja z przeznaczeniem na dopłaty do rat lub innych opłat leasingowych ustalanych w umowach leasingu finansowego w rozumieniu art. 411 ust. 1 pkt 2 lit. e ustawy — Prawo ochrony środowiska. 2) Wsparcie bezzwrotne z planu rozwojowego w ramach inwestycji B 2.1.1. Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO) Podmiot odpowiedzialny: <u>NFOŚiGW</u>

L p.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
		Przez ogólnodostępną stację wodoru należy rozumieć zespół urządzeń, w tym punkt tankowania wodoru wraz z niezbędną infrastrukturą pomocniczą oraz zbiornikami magazynowymi, służący do tankowania wodoru umożliwiający zaopatrywanie w wodór na zasadach równego traktowania każdemu posiadaczowi pojazdu wykorzystującego do napędu energię elektryczną wytworzoną z wodoru w zainstalowanych w nim ogniwach paliwowych.		mocy nie mniejszej niż 50 kW i nie większej niż 150 kW; 3) do 420 780 286 zł (środki NFOŚiGW) na przedsięwzięcia polegające na budowie bądź przebudowie ogólnodostępnych stacji ładowania umożliwiających świadczenie usługi ładowania prądem stałym o mocy nie mniejszej niż 150 kW; 4) do 79 520 783 zł (środki NFOŚiGW) na przedsięwzięcia polegające na budowie bądź przebudowie ogólnodostępnych stacji ładowania umożliwiających świadczenie usługi ładowania prądem stałym o mocy nie mniejszej niż 150 kW;		

L p.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
				pnej stacji wodoru, 5) do 96 761 957 zł (środki zewnętrzne KPO) na przedsięwzięcia polegające na budowie bądź przebudowie ogólnodostępnej stacji wodoru.		
14	Program priorytetowy „Rozwój infrastruktury elektroenergetycznej na potrzeby rozwoju stacji ładowania pojazdów elektrycznych” <i>Celem programu jest rozwój infrastruktury (rozbudowa lub modernizacja) elektroenergetycznej sieci dystrybucyjnej skutkującej m.in. zwiększeniem przepustowości infrastruktury elektroenergetycznej na potrzeby rozwoju infrastruktury ładowania pojazdów elektrycznych. Program jest zgodny z legislacją Unii Europejskiej, w tym z art. 10d dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 października 2003 r. ustanawiającej system handlu przydziałami emisji gazów</i>	W ramach programu w szczególności przewiduje się wsparcie następujących działań: 1. budowa nowych/ rozbudowa/ modernizacja stacji transformatorowo-rozdzielczych (stacji elektroenergetycznych) na wszystkich dowolnych poziomach napięcia, 2. rozbudowa/modernizacja pól rozdzielni lub poprawa systemu nadzoru i sterowania (w tym monitoring) tych stacji transformatorowo-rozdzielczych, 3. budowa/przebudowa linii elektroenergetycznych WN, SN, nn, 4. zwiększenie stopnia automatyzacji sieci, rozwój systemów pomiarowych, systemów komunikacji i systemów umożliwiających lub poprawiających warunki monitoringu i wizualizacji stanu pracy sieci w celu przystosowania jej do wzrostu nasycenia źródłami generacji rozproszonej oraz stacjami ładowania pojazdów elektrycznych, wykorzystywanych do świadczenia	2022-2030 zobowiązania (rozumiane jako podpisywanie umów) podejmowane będą do 31.12.2027 r. Środki wydatkowane będą do 31.12.2030 r.	1 mld zł.	Operatorzy systemu dystrybucyjnego (OSD) - operatorzy systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego w rozumieniu art. 3 pkt. 25 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne.	Dotacja do 60% kosztów kwalifikowanych Podmiot odpowiedzialny: <u>NFOŚiGW</u> Źródło finansowania: Fundusz Modernizacyjny

L p.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
	<i>cieplarnianych we Wspólnocie oraz zmieniającej dyrektywę Rady 96/61/WE oraz z rozporządzeniem 5 wykonawczym Komisji (UE) 2020/1001 z dnia 9 lipca 2020 r. ustanawiającym szczegółowe zasady stosowania dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do funkcjonowania Funduszu Modernizacyjnego wspierającego inwestycje w modernizację systemów energetycznych oraz poprawę efektywności energetycznej niektórych państw członkowskich.</i> <i>Program przyczyni się do osiągnięcia celów ramowych dotyczących klimatu i energetyki określonych na poziomie krajowym oraz celów długoterminowych określonych w Porozumieniu Paryskim.</i>	usługi dystrybucji energii na zasadzie równoprawnego traktowania wszystkich odbiorców oraz przedsiębiorców zajmującym się sprzedażą energii.				
15	Program priorytetowy NaszEauto	Wsparcie do zakupu/leasingu/wynajmu długoterminowego pojazdów elektrycznych kategorii M1, M2 i N1	2025-2026	1 181 997 750 zł	a) zeroemisyjne pojazdy elektryczne kategorii M1: – osoby fizyczne; – osoby fizyczne wykonujące działalność gospodarczą w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (JDG); – parki narodowe. b) zeroemisyjne pojazdy elektryczne kategorii M2 i N1: – osoby fizyczne wykonujące działalność gospodarczą w rozumieniu	Dotacja. Podmiot odpowiedzialny: <u>NFOŚiGW</u> Źródło finansowania: KPO

L p.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
					ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (JDG); – organizacje pozarządowe w rozumieniu art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie; – parki narodowe; – państwowe jednostki budżetowe realizujące zadania opiekuńczo-wychowawcze lub działalność edukacyjną w ramach powszechnego systemu oświaty lub działalność leczniczą realizowaną w ramach kontraktu z NFZ; – państwowe osoby prawne realizujące zadania opiekuńczo-wychowawcze lub działalność edukacyjną w ramach powszechnego systemu oświaty lub działalność leczniczą realizowaną w ramach kontraktu z NFZ; – jednostki samorządu terytorialnego oraz ich związki w zakresie placówek: opiekuńczo-wychowawczych lub prowadzących działalność edukacyjną w ramach powszechnego systemu oświaty lub prowadzących działalność leczniczą realizowaną w ramach kontraktu z NFZ.	

L p.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
INNE – ZWIĄZANE Z REDUKCJĄ WIELKOŚCI EMISJI PYŁU PM10 i PM2,5						
16	Program priorytetowy „Agroenergia” <i>Celem programu jest zwiększenie produkcji energii ze źródeł odnawialnych w sektorze rolniczym.</i>	Program oferuje wsparcie dla przedsięwzięć z zakresu: • Część 1) mikroinstalacji, pomp ciepła i magazynów energii, Część 2) Biogazowni rolniczych i małych elektrowni wodnych – nabór zakończony	2019-2027 - zobowiązania (rozumiane jako podpisywanie umów) podejmowane będą do 31.12.2025	200 mln zł.	- Beneficjentami programu (dla Części 1) są wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej; - Beneficjentem końcowym programu jest (dla Części 1) i 2): - Osoba fizyczna będąca właścicielem lub dzierżawcą nieruchomości rolnych, których łączna powierzchnia użytków rolnych zawiera się w przedziale od 1 ha do 300 ha oraz co najmniej rok przed złożeniem wniosku prowadząca osobiście gospodarstwo rolne; - Osoba prawna będąca właścicielem lub dzierżawcą nieruchomości rolnych, których łączna powierzchnia użytków rolnych zawiera się w przedziale od 1 ha do 300 ha oraz co najmniej rok przed złożeniem wniosku o udzielenie dofinansowania prowadząca działalność rolniczą lub działalność gospodarczą w zakresie usług rolniczych. (główny przedmiot działalności wnioskodawcy wskazany w odpowiednim rejestrze przedmiot działalności przedsiębiorstwa stanowi kod PKD: 01.61.Z, 01.62.Z (z wyłączeniem prowadzenia schronisk dla	Dla Części 1) Dotacja, ze środków udostępnionych przez NFOŚiGW, Dla Części 2) dotacja i pożyczka. Podmiot odpowiedzialny: <u>NFOŚiGW</u>

L p.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
					zwierząt gospodarskich oraz podkuwania koni) lub 01.63.Z).	
17	Program priorytetowy „Ciepłownictwo Powiatowe” <i>Celem programu jest zmniejszenie negatywnego oddziaływania przedsiębiorstw ciepłowniczych na środowisko, w tym poprawa jakości powietrza, poprzez wsparcie przedsięwzięć inwestycyjnych.</i>	Rodzaje przedsięwzięć 7.5.1 Zmniejszenie zużycia surowców pierwotnych 7.5.2 Ograniczenie lub uniknięcie szkodliwych emisji do atmosfery 7.5.2.1 Ograniczenie lub uniknięcie szkodliwych emisji do atmosfery dla źródeł spalania paliw o mocach 1 MW — 50 MW 7.5.2.2 Ograniczenie lub uniknięcie szkodliwych emisji do atmosfery dla źródeł spalania paliw o mocach powyżej 50 MW 7.5.2.3 Ograniczenie lub uniknięcie szkodliwych emisji do atmosfery z działalności przemysłowej (z wyłączeniem źródeł spalania paliw) 7.5.3 Przedsięwzięcia zgodne z „Obwieszczeniem Ministra Energii z dnia 23 listopada 2016 r. w sprawie szczegółowego wykazu przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej” mające na celu poprawę efektywności energetycznej, a także zmierzające ku temu zmiany technologiczne w istniejących obiektach, instalacjach i urządzeniach technicznych	2019-2026 zobowiązania (rozumiane jako podpisywanie umów) podejmowane będą do 2023 r., Środki wydatkowane będą do 2027 r.	2 090 mln zł.	- Spółki kapitałowe, których przedmiotem działalności jest produkcja energii cieplnej na cele komunalno — bytowe, a udział w kapitale zakładowym spółki JST w tym związku jednostek samorządu terytorialnego, jest większy niż 50 %. Jednocześnie całkowita moc cieplna zamówiona systemu ciepłowniczego, w ramach którego prowadzona jest przedmiotowa działalność, wynosi nie więcej niż 50 MW. - Spółki kapitałowe, których przedmiotem działalności jest produkcja energii cieplnej na cele komunalno — bytowe, a udział w kapitale zakładowym spółki JST, w tym związku JST, jest większy niż 50 %. Jednocześnie JST ujęta jest na imiennej liście 139 miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze (załącznik nr 5).	Dotacja. Pożyczka 500 mln zł dla bezzwrotnych form dofinansowania (środków krajowych) (dotacja do 50% kosztów kwalifikowanych, pod warunkiem zaciągnięcia pożyczki w NFOŚiGW na pokrycie reszty kosztów) i 850 mln zł dla form zwrotnych (pożyczka do 100% kosztów kwalifikowanych) 740 mln zł dla bezzwrotnych form dofinansowania (środki KPO) Podmiot odpowiedzialny: <u>NFOŚiGW</u>
18	Program priorytetowy „Energia Plus” <i>Celem programu jest zmniejszenie negatywnego oddziaływania przedsiębiorstw na środowisko, w tym poprawa jakości powietrza, poprzez</i>	Przedsięwzięcia mające na celu: 1) Zmniejszenie zużycia surowców pierwotnych; 2) Ograniczenie lub uniknięcie szkodliwych emisji do atmosfery; 3) Przedsięwzięcia mające na celu poprawę efektywności energetycznej, a także zmierzające ku temu zmiany	Od IV naboru wniosków o dofinansowanie (od 01.02.2023 r.): 2019-2030	4 mld zł.	Przedsiębiorcy.	Dotacja, Pożyczka. Podmiot odpowiedzialny: <u>NFOŚiGW</u>

L p.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
	<i>wsparcie przedsięwzięć inwestycyjnych.</i>	technologiczne w istniejących obiektach, instalacjach i urządzeniach technicznych; 4) Nowe źródła ciepła i energii elektrycznej; 5) Modernizacja/ rozbudowa sieci ciepłowniczych.	Program realizowany będzie w latach 2019 - 2030, przy czym: zobowiązania (rozumiane jako podpisywanie umów) podejmowane będą do 2027 r., Środki wydatkowane będą do 2030 r.			
19	Program priorytetowy SOWA – oświetlenie zewnętrzne <i>Celem programu jest ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza oraz uzyskanie oszczędności energii elektrycznej poprzez dofinansowanie przedsięwzięć poprawiających efektywność energetyczną systemów oświetlenia zewnętrznego.</i>	1) kompleksowa modernizacja oświetlenia zewnętrznego w zakresie istniejącej sieci oświetleniowej, której zakres wynika z audytu oświetlenia, w szczególności: • demontaż starych wyeksploatowanych opraw oświetleniowych, • montaż nowych opraw oświetleniowych, • wymiana przewodów elektrycznych w słupach i wysięgnikach wraz z wymianą zabezpieczeń, • wymiana wysięgników, • wymiana wyeksploatowanych słupów oświetleniowych, • modernizacja/przebudowa istniejących szaf oświetlenia ulicznego SOU, • montaż inteligentnego sterowania oświetleniem; 2) montaż nowych punktów świetlnych w ramach modernizowanych istniejących ciągów oświetleniowych, jeżeli jest to niezbędne do spełnienia obowiązujących przepisów.	2018 – 2024 zobowiązania (rozumiane jako podpisywanie umów) podejmowane były do 2022 r., Środki wydatkowane były do 2024 r.	91 371 122,32 zł	• JST i ich związki oraz spółki z większościovym udziałem JST, posiadające tytuł do dysponowania infrastrukturą oświetlenia zewnętrznego, w tym ulicznego w zakresie realizowanego przedsięwzięcia.	Pożyczka. Podmiot odpowiedzialny: <u>NFOŚiGW</u>
20	Program priorytetowy „Klimatyczne Uzdrowiska” Część 2) Wspieranie efektywności energetycznej w budynkach użyteczności publicznej na terenie gmin uzdrowiskowych	Inwestycje polegające na wsparciu efektywności energetycznej w budynkach użyteczności publicznej i zamieszkania zbiorowego — zlokalizowanych bezpośrednio na terenach uzdrowiska lub w obszarze ochrony uzdrowiskowej, w szczególności:	Program realizowany będzie w latach 2021 - 31.12.2027, przy czym: zobowiązania (rozumiane jako podpisywanie umów) podejmowane będą do 31.12.2026 r.	200 mln zł.	• JST posiadające status uzdrowiska lub obszaru ochrony uzdrowiskowej (w rozumieniu ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o <i>lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach</i>	Dotacja. Podmiot odpowiedzialny: <u>NFOŚiGW</u>

L p.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
	<i>Celem programu jest poprawa jakości powietrza oraz zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych na terenie uzdrowiska lub obszaru ochrony uzdrowiskowej poprzez zoptymalizowane inwestycje w poprawę efektywności energetycznej oraz zwiększenie produkcji energii z odnawialnych źródeł.</i>	1) modernizacja energetyczna ww. budynków, na podstawie posiadanego audytu energetycznego, wykazującego minimalną redukcję zapotrzebowania na energię końcową budynku na poziomie 30% (zalecany stopień redukcji spełniającej definicję głębokiej termomodernizacji wynosi 60%); 2) modernizacji/wymiany/instalacji źródła ciepła oraz/lub c.w.u. dla ww. budynków, na podstawie posiadanego audytu energetycznego, z tym zastrzeżeniem, że ww. budynki, dla których planowana jest realizacja ww. usprawnienia jako osobne działanie — w zakresie izolacyjności przegród: ścian zewnętrznych, stolarki okiennej oraz dachu/stropodachu — spełniają wymagania przynajmniej WT2014. Nie dopuszcza się dofinansowania zmiany źródła ciepła na źródło ciepła opalane kopalnymi paliwami stałymi; 3) montaż instalacji PV oraz/lub wymiana oświetlenia na energooszczędne dla ww. budynków — na podstawie właściwego audytu energii elektrycznej z zastrzeżeniem, że produkcja energii elektrycznej z instalacji PV zbilansowana jest na potrzeby: optymalizacji zużycia energii elektrycznej oświetlenia wbudowanego i/lub zewnętrznego budynku oraz obsługi systemów technicznych i instalacyjnych w budynku. Powyższe usprawnienia można stosować dla budynków spełniających wymagania programu: łącznie lub rozdzielnie, pod warunkiem spełnienia pozostałych	Środki wydatkowane będą do 31.12.2027 r.		<i>ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (Dz. U. 2020 r. poz. 1662, z późn. zm.))</i> • spółki prawa handlowego, w których jednostki samorządu terytorialnego, o których mowa w pkt. 1) posiadają 100% udziałów lub akcji, które powołane są do realizacji zadań własnych j.s.t. wskazanych w ustawach.	

L p.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
		warunków określonych w programie priorytetowym.				
21	Program priorytetowy „Budownictwo energooszczędne” Część 1) Zmniejszenie zużycia energii w budownictwie <i>Celem programu jest poprawa jakości powietrza poprzez zmniejszenie zużycia energii w budynkach, w tym w wyniku zwiększenia produkcji energii z odnawialnych źródeł oraz ograniczenie lub uniknięcie emisji CO₂.</i>	Modernizacja energetyczna następujących rodzajów budynków: – szpitali, zakładów opiekuńczo - leczniczych, zakładów pielęgnacyjno - opiekuńczych, hospicjów, a także innych obiektów niż te, w których prowadzona jest całodobowa działalność lecznicza, np. przychodni przyszpitalnych, laboratoriów, budynków technicznych, budynków administracyjnych, sieci ciepłowniczych lokalnie łączących obiekty techniczne (źródła ciepła) z pozostałymi obiektami szpitalnymi, pod warunkiem, że obiekty te wchodziły w skład kompleksu szpitalnego — zakres rzeczowy możliwy do realizacji przez podmioty określone w ust. 7.4 pkt. 1) lit. a, – obiektów zabytkowych, tzn. takich, które zostały wpisane do Rejestru zabytków lub znajdują się w ewidencji wojewódzkiej lub gminnej, zgodnie z ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami — zakres rzeczowy możliwy do realizacji przez podmioty określone w ust. 7.4 pkt. 1) lit. d, – obiektów sakralnych — zakres rzeczowy możliwy do realizacji przez podmioty określone w ust. 7.4 pkt. 1) lit. e, – budynków towarzyszących zdefiniowanych w ustawie z dnia 17 maja 1989 r. o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej oraz budynki administracyjno — gospodarcze należące do podmiotów wymienionych w ust. 7.4 pkt 1), lit. e,	Program realizowany dla części 1) będzie w latach 2016 -2028, przy czym: zobowiązania (rozumiane jako zawieranie umów) podejmowane będą do 31.12.2026 r., Środki wydatkowane będą do 31.12.2028 r.	Dotyczy całości Programu: Budżet na realizację celu programu wynosi do 5,455 mld zł, w tym: 1) dla bezzwrotnych form dofinansowania – do 3,455 mld zł, 2) dla zwrotnych form dofinansowania – do 2,00 mld zł,	• Zarejestrowane na terenie Rzeczypospolitej Polskiej: a) podmioty prowadzące działalność leczniczą w zakresie stacjonarnych i całodobowych świadczeń zdrowotnych w szczególności w formie: szpitali, zakładów opiekuńczo - leczniczych, zakładów pielęgnacyjno - opiekuńczych, hospicjów, wpisane do rejestru podmiotów wykonujących działalność leczniczą, o którym mowa w ustawie z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej, b) podmioty prowadzące muzea wpisane do Państwowego Rejestru Muzeów (zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 13 maja 2008 r. w sprawie sposobu prowadzenia Państwowego Rejestru Muzeów, wzoru wniosku o wpis do Rejestru, warunków i trybu dokonywania wpisów oraz okoliczności, w jakich można zarządzić kontrolę w celu ustalenia czy muzeum spełnia nadal warunki wpisu do Rejestru),	Dotacja Pożyczka Podmiot odpowiedzialny: <u>NFOŚiGW</u>

L p.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
		jak również należące do tych podmiotów budynki zamieszkania zbiorowego związane z kultem religijnym, (klasztory, domy rekolekcyjne, domy pielgrzyma) — zakres rzeczowy możliwy do realizacji przez podmioty określone w ust. 7.4 pkt. 1) lit. e, – domów studenckich — zakres rzeczowy możliwy do realizacji przez podmioty określone w ust. 7.4 pkt. 1) lit. c, – innych przeznaczonych na potrzeby kultury, kultu religijnego, oświaty, opieki, wychowania, nauki — zakres rzeczowy możliwy do realizacji przez podmioty określone w ust. 7.4 pkt. 1) lit. a, b, e. Modernizacja powyżej wskazanych budynków dotyczy zmiany wyposażenia obiektów w urządzenia o najwyższych, uzasadnionych ekonomicznie standardach efektywności energetycznej, związanych bezpośrednio z prowadzoną modernizacją energetyczną budynków, w szczególności takie prace jak: – ocieplenie obiektu (w tym np. ścian, podłóg na gruncie, stropów, stropodachów, dachów oraz innych przegród), – wymiana okien, – wymiana drzwi zewnętrznych, – przebudowa systemów grzewczych (wraz z wymianą źródła ciepła, w tym na źródło OZE), – wymiana lub montaż systemów wentylacji i klimatyzacji, – zastosowanie systemów zarządzania energią w budynkach, – zastosowanie odnawialnych źródeł energii,			c) podmioty prowadzące domy studenckie, zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2018 r., poz. 1668), d) podmioty będące właścicielem budynku zabytkowego wpisanego do Rejestru zabytków lub znajdującego się w ewidencji wojewódzkiej lub gminnej, zgodnie z ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, pod warunkiem, że składane wnioski dotyczą wyłącznie budynków objętych ochroną konserwatorską, o której mowa powyżej, e) osoby prawne i jednostki organizacyjne działające na podstawie przepisów ustawy o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, o stosunku Państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancjach wolności sumienia i wyznania, jak również stowarzyszenia i fundacje powołane do życia przez te podmioty. • Wnioski składane przez wymienione w pkt 1)	

L p.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
		– przygotowanie dokumentacji technicznej, w tym programów funkcjonalno — użytkowych, ekspertyz technicznych, audytów energetycznych (audytów efektywności energetycznej), ekspertyz mykologicznych, – likwidacja zawilgocenia i jego skutków w modernizowanym energetycznie budynku, – wymiana oświetlenia wewnętrznego i zewnętrznego obiektu na energooszczędne.			podmioty muszą być powiązane z prowadzoną przez te podmioty działalnością statutową.	
22	Program priorytetowy „Budownictwo energooszczędne” Część 2) PUSZCZYK — Niskoemisyjne budynki użyteczności publicznej <i>Celem programu jest poprawa jakości powietrza poprzez zmniejszenie zużycia energii w budynkach, w tym w wyniku zwiększenia produkcji energii z odnawialnych źródeł oraz ograniczenie lub uniknięcie emisji CO₂.</i>	1) inwestycje polegające na budowie nowych budynków użyteczności publicznej (m.in. budynków przeznaczonych na cel oświaty, nauki, wychowania, opieki, kultury, kultu religijnego, pomocy społecznej) i zamieszkania zbiorowego, spełniających warunki, określone w ust. 7.2. 1) i 2). 2) dokończenie rozpoczętej wcześniej budowy obiektów użyteczności publicznej i zamieszkania zbiorowego, o których mowa w pkt 1 pod warunkiem, że w ramach realizowanego przedsięwzięcia osiągnięty zostanie standard w zakresie energooszczędności, o którym mowa w ust. 7.2 1) i 2). 3) inwestycje polegające na wykonywaniu odbudowy, rozbudowy, nadbudowy budynków użyteczności publicznej i zamieszkania zbiorowego, również w przypadku zmiany sposobu użytkowania takiego budynku, pod warunkiem, że spełnione są warunki programu.	Program realizowany dla części 2) będzie w latach 2021 -2025, przy czym: zobowiązania (rozumiane jako zawieranie umów) podejmowane będą do 30.06.2023 r., Środki wydatkowane będą do 20.12.2025 r.	Dotyczy całości Programu: Budżet na realizację celu programu wynosi do 5,455 mld zł , w tym: 1) dla bezzwrotnych form dofinansowania – do 3,455 mld zł, 2) dla zwrotnych form dofinansowania – do 2,00 mld zł,	• podmioty sektora finansów publicznych, z wyłączeniem państwowych jednostek budżetowych, • spółki prawa handlowego, w których jednostki samorządu terytorialnego posiadają 100% udziałów lub akcji i które powołane są do realizacji zadań własnych j.s.t. wskazanych w ustawach, • organizacje pozarządowe, w tym fundacje i stowarzyszenia, a także kościoły i inne związki wyznaniowe wpisane do rejestru kościołów i innych związków wyznaniowych oraz kościelne osoby prawne, które realizują zadania publiczne na podstawie odrębnych przepisów, • jednostki organizacyjne PGL Lasy Państwowe nieposiadające osobowości prawnej,	Dotacja, Pożyczka. Podmiot odpowiedzialny: <u>NFOŚiGW</u>

L p.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
		Wyżej wymienione inwestycje powinny zostać objęte decyzją pozwolenia na budowę.			• parki narodowe.	
23	Program priorytetowy „Budownictwo energooszczędne” Część 3) Współfinansowanie pożyczkowe projektów realizowanych w ramach programu priorytetowego Budownictwo energooszczędne Część 1) Zmniejszenie zużycia energii w budownictwie” <i>Celem programu jest poprawa jakości powietrza poprzez zmniejszenie zużycia energii w budynkach, w tym w wyniku zwiększenia produkcji energii z odnawialnych źródeł oraz ograniczenie lub uniknięcie emisji CO₂.</i>	Modernizacja energetyczna następujących rodzajów budynków: – szpitali, zakładów opiekuńczo - leczniczych, zakładów pielęgnacyjno - opiekuńczych, hospicjów, a także innych obiektów niż te, w których prowadzona jest całodobowa działalność lecznicza, np. przychodni przyszpitalnych, laboratoriów, budynków technicznych, budynków administracyjnych, sieci ciepłowniczych lokalnie łączących obiekty techniczne (źródła ciepła) z pozostałymi obiektami szpitalnymi, pod warunkiem, że obiekty te wchodzi w skład kompleksu szpitalnego — zakres rzeczowy możliwy do realizacji przez podmioty określone w ust. 7.4 pkt. 1) lit. a, – obiektów zabytkowych, tzn. takich, które zostały wpisane do Rejestru zabytków lub znajdują się w ewidencji wojewódzkiej lub gminnej, zgodnie z ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami — zakres rzeczowy możliwy do realizacji przez podmioty określone w ust. 7.4 pkt. 1) lit. d, – obiektów sakralnych — zakres rzeczowy możliwy do realizacji przez podmioty określone w ust. 7.4 pkt. 1) lit. e, – budynków towarzyszących zdefiniowanych w ustawie z dnia 17 maja 1989 r. o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej oraz budynki administracyjno — gospodarcze należące do podmiotów	Program realizowany będzie w latach 2022 - 2028, przy czym: zobowiązania (rozumiane jako zawieranie umów) podejmowane będą do 31.12.2026 r., Środki wydatkowane będą do 31.12.2028 r.	Dotyczy całości Programu: Budżet na realizację celu programu wynosi dla zwrotnych form dofinansowania – do 2 mld zł,	• Zgodnie z częścią 1) programu oraz dodatkowo: 1) Podmioty, które zawarły z NFOŚiGW umowę o dofinansowanie wyłącznie w formie dotacji na realizację przedsięwzięcia w ramach programu priorytetowego: a) „Budownictwo energooszczędne. Część 1) Zmniejszenie zużycia energii w budownictwie”, b) „Poprawa jakości powietrza. Część 2) Zmniejszenie zużycia energii w budownictwie”, których wnioski o dofinansowanie, na podstawie § 3 uchwały Zarządu NFOŚiGW nr A/11/1/2019 z dnia 8 lutego 2019 r., były oceniane w ramach programu priorytetowego „Budownictwo energooszczędne. Część 1) Zmniejszenie zużycia energii w budownictwie”; 2) Podmioty, które w ramach programów, o których jest mowa w pkt 1 a) i b) złożyły wnioski o dofinansowanie wyłącznie w formie dotacji.	Program priorytetowy „Budownictwo energooszczędne” Część 3) Współfinansowanie pożyczkowe projektów realizowanych w ramach programu priorytetowego Budownictwo energooszczędne Część 1) Zmniejszenie zużycia energii w budownictwie” <i>Celem programu jest poprawa jakości powietrza poprzez zmniejszenie zużycia energii w budynkach, w tym w wyniku zwiększenia produkcji energii z odnawialnych źródeł oraz ograniczenie lub uniknięcie emisji CO₂.</i>

L p.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
		wymienionych w ust. 7.4 pkt 1), lit. e, jak również należące do tych podmiotów budynki zamieszkania zbiorowego związane z kultem religijnym, (klasztory, domy rekolekcyjne, domy pielgrzyma) — zakres rzeczowy możliwy do realizacji przez podmioty określone w ust. 7.4 pkt. 1) lit. e, – domów studenckich — zakres rzeczowy możliwy do realizacji przez podmioty określone w ust. 7.4 pkt.1) lit. c, – innych przeznaczonych na potrzeby kultury, kultu religijnego, oświaty, opieki, wychowania, nauki — zakres rzeczowy możliwy do realizacji przez podmioty określone w ust. 7.4 pkt. 1) lit. a, b, e. Modernizacja powyżej wskazanych budynków dotyczy zmiany wyposażenia obiektów w urządzenia o najwyższych, uzasadnionych ekonomicznie standardach efektywności energetycznej, związanych bezpośrednio z prowadzoną modernizacją energetyczną budynków, w szczególności takie prace jak: – ocieplenie obiektu (w tym np. ścian, podłóg na gruncie, stropów, stropodachów, dachów oraz innych przegród), – wymiana okien, – wymiana drzwi zewnętrznych, – przebudowa systemów grzewczych (wraz z wymianą źródła ciepła, w tym na źródło OZE), – wymiana lub montaż systemów wentylacji i klimatyzacji, – zastosowanie systemów zarządzania energią w budynkach, – zastosowanie odnawialnych źródeł energii,				

L p.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
		– przygotowanie dokumentacji technicznej, w tym programów funkcjonalno — użytkowych, ekspertyz technicznych, audytów energetycznych (audytów efektywności energetycznej), ekspertyz mykologicznych, – likwidacja zawilgocenia i jego skutków w modernizowanym energetycznie budynku, – wymiana oświetlenia wewnętrznego i zewnętrznego obiektu na energooszczędne.				
24	Program priorytetowy „Moje Ciepło” <i>Celem programu jest wsparcie rozwoju ogrzewnictwa indywidualnego i rozwoju energetyki prosumenckiej w obszarze powietrznych, wodnych i gruntowych pomp ciepła w nowych budynkach mieszkalnych jednorodzinnych. Wsparcie zakupu i montażu pomp ciepła dla nowych budynków jednorodzinnych przyczyni się do ograniczenia niskiej emisji powstającej w wyniku ogrzewania domów jednorodzinnych nieefektywnymi źródłami ciepła wykorzystującymi paliwa kopalne, a ponadto do wzrostu udziału OZE w finalnym zużyciu energii oraz propagowaniu odnawialnych źródeł energii.</i>	1) współfinansowanie inwestycji polegających na zakupie i montażu nowych pomp ciepła wykorzystywanych do celów ogrzewania lub ogrzewania i ciepłej wody użytkowej (c.w.u.) w nowych budynkach mieszkalnych jednorodzinnych. 2) współfinansowaniu inwestycji podlega: a) zakup/montaż gruntowych pomp ciepła - pompy ciepła grunt/woda, woda/woda z osprzętem, zbiornikiem akumulacyjnym/buforowym, zbiornikiem ciepłej wody użytkowej (c.w.u.) z osprzętem; b) zakup/montaż pompy ciepła typu powietrze/powietrze (w systemie centralnym obsługujący cały budynek) z osprzętem; c) zakup/montaż pompy ciepła typu powietrze/woda z osprzętem, zbiornikiem akumulacyjnym/buforowym, zbiornikiem c.w.u. z osprzętem. 4) w budynku mieszkalnym jednorodzinym, o którym mowa w pkt. 1 nie znajduje się i nie będzie się	Program realizowany będzie w latach 2022 - 2027, przy czym: zobowiązania (rozumiane jako podpisywanie umów) podejmowane będą do 31.12.2026 r., Środki wydatkowane będą do 31.12.2027 r.	Budżet na realizację celu programu wynosi do 600 mln zł, w tym: dla bezzwrotnych form dofinansowania – do 600 mln zł.	1) Beneficjentem jest osoba fizyczna będąca właścicielem bądź współwłaścicielem nowego budynku mieszkalnego jednorodzinnego. Przez nowy budynek mieszkalny jednorodzinny rozumie się budynek, w przypadku którego na dzień składania wniosku o dofinansowanie: a) nie złożono zawiadomienia o zakończeniu budowy budynku mieszkalnego jednorodzinnego lub nie złożono wniosku o wydanie decyzji o pozwoleniu na użytkowanie zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (t.j.: Dz. U. z 2020 r. poz. 1333, z późn.zm.) albo b) złożono zawiadomienie o zakończeniu budowy budynku mieszkalnego jednorodzinnego nie	Dotacja. Podmiot odpowiedzialny: <u>NFOŚiGW</u>

L p.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
		znajdować (w okresie trwałości inwestycji) źródło ciepła na paliwo stałe.			wcześniej niż 01.01.2021 r. lub złożono wniosek o wydanie decyzji o pozwoleniu na użytkowanie nie wcześniej niż 01.01.2021 r. 2) Wnioskodawcą/ Beneficjentem musi być osoba fizyczna wskazana w pozwoleniu na budowę lub zgłoszeniu budowy budynku mieszkalnego jednorodzinnego lub która nabyła budynek mieszkalny jednorodzinny np. w drodze zakupu, darowizny lub aktu dziedziczenia. 3) Wnioskodawca musi być wskazany jako nabywca/odbiorca na fakturze lub równorzędnym dokumencie księgowym – w przypadku różnicy w osobie Wnioskodawcy a nabywcy/odbiorcy należy załączyć stosowne oświadczenie (możliwość złożenia przedmiotowego oświadczenia dotyczy współmałżonków lub osób prowadzących wspólne gospodarstwo domowe).	
25	Program Priorytetowy „Elektroenergetyka - Inteligentna infrastruktura energetyczna”. <i>Celem programu jest rozwój inteligentnej infrastruktury energetycznej pozwalającej na szeroką wielostronną</i>	W ramach programu w szczególności przewiduje się wsparcie następujących działań: 1. nabycie liczników zdalnego odczytu, 2. dostosowanie infrastruktury energetycznej, telekomunikacyjnej lub technicznej niezbędnej do obsługi liczników zdalnego odczytu, w tym	Program realizowany będzie w latach 2021 – 2027, przy czym: 1) zobowiązania (rozumiane jako podpisywanie umów) podejmowane będą do 31.12.2025 r.,	1 mld zł.	Operatorzy Systemu Dystrybucyjnego (OSD) - operatorzy systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego w rozumieniu art. 3 pkt. 25 Ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne	Dotacja. Podmiot odpowiedzialny: <u>NFOŚiGW</u> Źródło finansowania: Fundusz Modernizacyjny

L p.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
	<i>komunikację wszystkich stron procesu dystrybucji energii elektrycznej, poprzez instalację u odbiorców końcowych liczników zdalnego odczytu, o których mowa w art. 3 pkt 64 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 716, z późn.zm.), tzw. liczników inteligentnych (AMI) wraz z infrastrukturą informatyczno-zarządczą, mający na celu optymalizację pracy sieci, szybszą obsługę procesów rynku energii elektrycznej i umożliwienie wdrażania mechanizmów DSR (Demand Side Response).</i> <i>Program jest zgodny z legislacją Unii Europejskiej, w tym z art. 10 d dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 października 2003 r. ustanawiającej system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych w Unii oraz zmieniającej dyrektywę Rady 96/61/WE oraz z rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) 2020/1001 z dnia 9 lipca 2020 r. ustanawiającym szczegółowe zasady stosowania dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do funkcjonowania Funduszu Modernizacyjnego wspierającego inwestycje w modernizację systemów energetycznych oraz poprawę</i>	koszty montażu (instalacji) liczników i niezbędnej infrastruktury, 3. zakup oprogramowania (w tym systemów pomiarowych, systemów zdalnego odczytu), koszty infrastruktury informatycznej: macierze, serwery, - w zakresie w jakim stanowią uzasadnione koszty działalności operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego,	2) środki wydatkowane będą do 31.12.2027 r.			

L p.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
	<i>efektywności energetycznej niektórych państw członkowskich.</i> <i>Program przyczyni się do osiągnięcia celów ramowych dotyczących klimatu i energetyki określonych na poziomie krajowym oraz celów długoterminowych określonych w Porozumieniu Paryskim.</i>					
26	Program Priorytetowy „Wsparcie wykorzystania magazynów oraz innych urządzeń na cele stabilizacji sieci - program dla Operatorów Sieci Dystrybucyjnych”. <i>Celem programu jest wspieranie działań mających na celu poprawę parametrów jakości energii elektrycznej w sieci dystrybucyjnej i rozdzielczej m.in poprzez jej dostosowanie do wymagań związanych z dynamicznym rozwojem źródeł OZE oraz punktów ładowania pojazdów.</i> <i>Program jest zgodny z legislacją Unii Europejskiej, w tym z art. 10 d dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 października 2003 r. ustanawiającej system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych we Wspólnocie oraz zmieniającej dyrektywę Rady 96/61/WE oraz z</i>	W ramach programu w szczególności przewiduje się wsparcie następujących działań: 1) Przygotowanie oraz dostosowanie sieci dystrybucyjnej do nowych warunków pracy (np. kompleksowa modernizacja stacji i/lub rozdzielni niskiego napięcia, itp.); 2) Budowa systemu magazynowania stanowiącego zintegrowany element sieci dystrybucyjnej (np. kontenery bateryjne, inwertery, transformatory, montaż modułów bateryjnych, systemy wspomagające) wraz z testami i odbiorami magazynów; 3) Budowa powiązań z siecią i systemami OSD; 4) Konfiguracja i adaptacja magazynu (BMS, EMS, odwzorowanie w systemach monitorujących, utworzenie zdalnego dostępu do urządzeń i/lub danych, itp.), przy czym zakresy, o których mowa w pkt. 2 i 3 są obligatoryjne, natomiast zakresy, o których mowa w pkt. 1 i 4 są fakultatywne.	Program realizowany będzie w latach 2023 – 2030, przy czym: 1) zobowiązania (rozumiane jako podpisywanie umów) podejmowane będą do 06.12.2026 r., 2) środki wydatkowane będą do 31.12.2030 r.	1 mld zł.	Operatorzy Systemu Dystrybucyjnego (OSD) - operatorzy systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego w rozumieniu art. 3 pkt. 25 Ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne	Dotacja Podmiot odpowiedzialny: <u>NFOŚiGW</u> Źródło finansowania: Fundusz Modernizacyjny

L p.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
	rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) 2020/1001 z dnia 9 lipca 2020 r. ustanawiającym szczegółowe zasady stosowania dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do funkcjonowania Funduszu Modernizacyjnego wspierającego inwestycje w modernizację systemów energetycznych oraz poprawę efektywności energetycznej niektórych państw członkowskich. Program przyczyni się do osiągnięcia celów ramowych dotyczących klimatu i energetyki określonych na poziomie krajowym oraz celów długoterminowych określonych w Porozumieniu Paryskim.					
27	Kogeneracja dla Energetyki i Przemysłu <u>Celem programu jest</u> promowanie wykorzystywania wysokosprawnej kogeneracji dla przemysłu.	1) inwestycje dotyczące budowy lub/i przebudowy jednostek wytwórczych o łącznej mocy zainstalowanej nie mniejszej niż 10 MW (Część 1 PP) / 0,5 MW (Część 2) PP , pracujących w warunkach wysokosprawnej kogeneracji (z wyłączeniem energii wytworzonej w jednostce kogeneracji opalanej węglem) wraz z z podłączeniem ich do sieci przesyłowej, w których do produkcji energii wykorzystuje się: ☐ ciepło odpadowe, 1) zobowiązania (rozumiane jako podpisywanie umów) podejmowane będą do 31.12.2027 r.; ☐ paliwa gazowe, mieszanek gazów, gaz syntetyczny lub wodór. 2) elementem uzupełniającym inwestycji w pkt. 1) może być:	Część 1): Program realizowany będzie w latach 2022 - 2030, przy czym: 1) zobowiązania (rozumiane jako podpisywanie umów) podejmowane będą do 31.12.2025 r.; 2) środki wydatkowane będą do 31.12.2030 r. Część 2): Program realizowany będzie w latach 2024 - 2030, przy czym: 1) zobowiązania (rozumiane jako podpisywanie umów) podejmowane będą do	Budżet na realizację celu programu wynosi do 3,5 mld zł, w tym: 1) dla bezzwrotnych form dofinansowania — do 2 mld zł; 2) dla zwrotnych form dofinansowania — do 1,5 mld zł.	Część 1): Przedsiębiorcy w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (t.j.: Dz. U. z 2021 r. poz. 162, z późn. zm.) prowadzący działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania energii, o zainstalowanej mocy cieplnej i/lub elektrycznej źródeł energii nie mniejszej niż 50 MW Część 2): Przedsiębiorcy w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców, wykonujący działalność gospodarczą.	1) dotacja; 2) pożyczka Podmiot odpowiedzialny: <u>NFOŚiGW</u> Źródło finansowania: Fundusz Modernizacyjny

L p.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
		a) przyłącze do sieci należące do beneficjenta projektu (wytwórcy energii); b) magazyn energii - warunkiem udzielenia wsparcia na magazyn energii jest zintegrowanie go z jednostką wytwórczą, która będzie realizowana równolegle w ramach projektu. 1) zobowiązania (rozumiane jako podpisywanie umów) podejmowane będą do 31.12.2027 r. Wyłączone ze wsparcia są również instalacje współspalania stałych paliw kopalnych z innymi paliwami (np. biomasa) w instalacjach wielopaliwowego spalania jak i dedykowanego spalania wielopaliwowego Dla części 2) programu ze wsparcia wyłączone są także instalacje termicznego przekształcania odpadów lub innych paliw alternatywnych wytworzonych z odpadów komunalnych	31.12.2026 r. (z wyjątkiem inwestycji dotyczących instalacji zasilanych gazem ziemnym, gdzie zobowiązania podejmowane będą do 31.12.2025 r.); 2) środki wydatkowane będą do 31.12.2030 r.			
28	Środowisko, Energia i Zmiany Klimatu Energia odnawialna, efektywność energetyczna, bezpieczeństwo energetyczne. Nabór: Poprawa efektywności energetycznej w budynkach szkolnych Finansowanie ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2014-2021 <u>CEL: Celem głównym naboru, którego dotyczy dofinansowanie projektów w ramach obszaru programowego: Energia odnawialna, efektywność</u>	Do dofinansowania kwalifikowały się projekty polegające na: • ociepleniu przegród zewnętrznych obiektu, w tym ścian zewnętrznych, podłóg przy gruncie, dachów i stropodachów, • wymianie okien i drzwi zewnętrznych, • przebudowie systemów grzewczych wraz z wymianą źródła ciepła i c. w. u. lub podłączeniu do bardziej efektywnego energetycznie i ekologicznie źródła ciepła, • instalacji/przebudowie systemów chłodzących, w tym również z zastosowaniem OZE,	Nabór zakończony Termin ogłoszenia naboru wniosków – 13.03.2020 r. Termin zakończenia przyjmowania wniosków 14.09.2020 r	Kwota środków przeznaczona na nabór: 20 mln euro, tj. 86 318 000 zł	Każdy podmiot zgodnie z art. 7.2.1 Regulacji ws. wdrażania Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2014-2021, prowadzący publiczną lub niepubliczną szkołę podstawową lub ponadpodstawową	Dotacja: Minister właściwy ds. klimatu jako Operator Programu Podmiot wdrażający: <u>NFOŚiGW</u> + <u>pożyczka na współfinansowanie z NFOŚiGW</u>

L p.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
	<u>energetyczna, bezpieczeństwo energetyczne jest poprawa efektywności energetycznej w budynkach szkolnych, w których prowadzona jest działalność oświatowo-wychowawcza poprzez wsparcie kompleksowych działań inwestycyjnych polegających na głębokiej termomodernizacji i podjętych w celu doprowadzenia budynków szkolnych do standardu energetycznego „pasywnego” lub „prawie zeroemisyjnego”</u>	- wymianie systemów wentylacji z rekuperacją i klimatyzacji, - montażu i zastosowaniu systemów zarządzania energią w budynkach szkolnych, - zastosowaniu automatyki pogodowej, - zastosowaniu technologii odnawialnych źródeł energii, - wymianie oświetlenia wewnętrznego na energooszczędne jako zadanie realizowane równolegle z termomodernizacją.				
29	Kogeneracja dla Ciepłownictwa Część 1 i 2 <u>Celem programu jest promowanie wykorzystywania wysokosprawnej kogeneracji dla sektora ciepłowniczego.</u>	Dla części 1) programu priorytetowego: 1. Inwestycje dotyczące budowy lub/i przebudowy jednostek wytwórczych o łącznej mocy zainstalowanej nie mniejszej niż 10 MW, pracujących w warunkach wysokosprawnej kogeneracji (z wyłączeniem energii wytworzonej w jednostce kogeneracji opalanej węglem) wraz z podłączeniem ich do sieci przesyłowej, w których do produkcji energii wykorzystuje się: 1) zobowiązania (rozumiane jako podpisywanie umów) podejmowane będą do 30.09.2026 r.; - energię ze źródeł odnawialnych, - paliwa gazowe, mieszanki gazów, gaz syntetyczny lub wodór. 2. Elementem inwestycji może być m.in.: przyłącze do publicznej sieci ciepłowniczej należące do a) beneficjenta projektu (wytwórcy energii);	Program realizowany będzie w latach Dla części 1) programu priorytetowego: 2022 - 2030, przy czym: 1) zobowiązania (rozumiane jako podpisywanie umów) podejmowane będą do 31.12.2025 r.; 2) środki wydatkowane będą do 31.12.2030 r. Dla części 2) programu priorytetowego: 2023 - 2030, przy czym: 1) zobowiązania (rozumiane jako podpisywanie umów) podejmowane będą do 31.12.2026 r.;	Dla części 1) programu priorytetowego: Budżet na realizację celu programu wynosi do 3 mld zł, w tym: 1) dla bezzwrotnych form dofinansowania — do 1,5 mld zł; 2) dla zwrotnych form dofinansowania — do 1,5 mld zł	Dla części 1) programu priorytetowego: Przedsiębiorcy w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców prowadzący działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania energii, o zainstalowanej mocy cieplnej i/lub elektrycznej źródeł energii nie mniejszej niż 50 MW, realizujący projekt w ramach systemu ciepłowniczego, o zamówionej mocy cieplnej, na dzień składania wniosku, nie mniejszej niż 50 MW. Dla części 2) programu priorytetowego: Przedsiębiorcy w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo	1) dotacja; 2) pożyczka Podmiot odpowiedzialny: NFOŚiGW Źródło finansowania: Fundusz Modernizacyjny

L p.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
		b) magazyn ciepła - warunkiem udzielenia wsparcia na magazyn ciepła jest zintegrowanie go ze źródłem, o którym mowa w pkt 1. Dla części 2) programu priorytetowego: 1. Inwestycje dotyczące budowy lub/i przebudowy jednostek wytwórczych o łącznej mocy zainstalowanej nie mniejszej niż 1 MW, pracujących w warunkach wysokosprawnej kogeneracji (z wyłączeniem energii wytworzonej w jednostce kogeneracji opalanej węglem) wraz z podłączeniem ich do sieci przesyłowej, w których do produkcji energii wykorzystuje się: • ciepło odpadowe, • energię ze źródeł odnawialnych, paliwa gazowe, mieszanki gazów, • gaz syntetyczny lub wodór. 2. Elementem inwestycji może być m.in.: a) przyłącze do publicznej sieci ciepłowniczej należące do beneficjenta projektu (wytwórcy energii); b) przyłącze do sieci elektroenergetycznej; c) przyłącze gazowe; d) magazyn ciepła - warunkiem udzielenia wsparcia na magazyn ciepła jest zintegrowanie go ze źródłem, o którym mowa w pkt 1 Wyłączone ze wsparcia są instalacje: • współspalania stałych paliw kopalnych z innymi paliwami (np. biomasa) w instalacjach	2) środki wydatkowane będą do 31.12.2030 r.	Dla części 2) programu priorytetowego go: Budżet na realizację celu programu wynosi do 100 mln zł, w tym: 1) dla bezzwrotnych form dofinansowania — do 50 mln zł; 2) dla zwrotnych form dofinansowania — do 50 mln zł.	przedsiębiorców realizujący projekt w ramach systemu ciepłowniczego, o zamówionej mocy	

L p.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
		wielopaliwowego spalania jak i dedykowanego spalania wielopaliwowego; termicznego przekształcania odpadów lub innych paliw alternatywnych wytworzonych z odpadów komunalnych. Do dofinansowania kwalifikują się instalacje, z których co najmniej 70% ciepła użytkowego wytworzonego w jednostce kogeneracji w roku kalendarzowym zostanie wprowadzone do publicznej sieci ciepłowniczej.				
30	Przemysł energochłonny – OZE	Inwestycje dotyczące budowy lub przebudowy jednostek wytwórczych energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii wraz z magazynem energii, bądź podłączeniem ich do sieci zakładowej i / lub dystrybucyjnej /przesyłowej. - dla zwrotnych form dofinansowania – do 650 mln zł Warunkiem udzielenia dofinansowania jest wykorzystanie co najmniej 80% wytworzonej energii na cele własne.	Program realizowany będzie w latach 2022 - 2030, przy czym: 1) zobowiązania (rozumiane jako podpisywanie umów) podejmowane będą do 31.12.2027 r.; 2) środki wydatkowane będą do 31.12.2030 r.	Budżet na realizację celu programu wynosi do 650 mln zł w tym: - dla zwrotnych form dofinansowania – do 650 mln zł	Przedsiębiorcy w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162, z późn. zm.) posiadający tytuł prawny do instalacji objętej systemem handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych w rozumieniu ustawy z dnia 12 czerwca 2015r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1092, z późn. zm.), wynikający z prawa własności, prawa użytkowania wieczystego lub trwałego zarządu, który nie został postawiony w stan likwidacji lub wobec którego nie jest prowadzone postępowanie upadłościowe.	Dofinansowanie w formie pożyczki do 100% kosztów kwalifikowanych z możliwością uzyskania premii inwestycyjnej do 30 % wypłaconej pożyczki na warunkach preferencyjnych. Źródło finansowania: Fundusz Modernizacyjny
31	Przemysł energochłonny - poprawa efektywności energetycznej	Inwestycje służące poprawie efektywności energetycznej zgodnie z „Obwieszczeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 22 grudnia 2021 r. w	Program realizowany będzie w latach 2022 - 2030, przy czym:	Budżet na realizację celu	Przedsiębiorcy w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców	Dofinansowanie w formie pożyczki do 100% kosztów kwalifikowanych z możliwością uzyskania

L p.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
		sprawie szczegółowego wykazu inwestycji służących poprawie efektywności energetycznej”, z wyłączeniem inwestycji termomodernizacyjnych i remontowych w rozumieniu ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz z wyłączeniem pkt 3 ppkt 5 i 6 załącznika do ww. obwieszczenia. Do dofinansowania w ramach programu priorytetowego zalicza się przede wszystkim inwestycje polegające na: – budowie instalacji do odzysku ciepła technologicznego i wykorzystania go w dalszym ciągu technologicznym; – podnoszeniu efektywności energetycznej, w wyniku której następuje ograniczenie zużycia energii elektrycznej pobieranej z sieci KSE, w tym budowie informatycznych systemów nadzoru nad zużyciem, produkcją i magazynowaniem energii z funkcją optymalizacji zarządzania.	1) zobowiązania (rozumiane jako podpisywanie umów) podejmowane będą do 31.12.2027 r.; 2) środki wydatkowane będą do 31.12.2030 r.	programu wynosi do 350 mln zł, w tym: – dla zwrotnych form dofinansowania – do 350 mln zł.	(Dz. U. z 2021 r. poz. 162, z późn. zm.) posiadający tytuł prawny do instalacji objętej systemem handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych w rozumieniu ustawy z dnia 12 czerwca 2015 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1092, z późn. zm.), wynikający z prawa własności, prawa użytkowania wieczystego lub trwałego zarządu, który nie został postawiony w stan likwidacji lub wobec którego nie jest prowadzone postępowanie upadłościowe.	premii inwestycyjnej do 20 % wypłaconej pożyczki na warunkach preferencyjnych. Źródło finansowania: Fundusz Modernizacyjny.
32	Energia dla wsi	Budowa jednej z wymienionych niżej instalacji: a. instalacja fotowoltaiczna (z wyłączeniem inwestycji na gruntach rolnych stanowiących użytki rolne klas I-IV – w rozumieniu przepisów wydanych na podstawie art. 26 ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne (t.j. Dz.U.2021 poz.1990, z późn. zm.) b. instalacja wiatrowa (z wyłączeniem inwestycji na gruntach rolnych stanowiących użytki rolne klas I-IV – w rozumieniu przepisów wydanych na podstawie art. 26 ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo	Program realizowany będzie w latach 2022 - 2030, przy czym: 1) zobowiązania (rozumiane jako podpisywanie umów) podejmowane będą do 31.12.2028 r.; 2) środki wydatkowane będą do 31.12.2030 r.	Budżet na realizację celu programu wynosi do 3 000 000 tys. zł w tym: – dla zwrotnych form dofinansowania – do 1 050 000 tys. zł – dla bezzwrotnych form	1) spółdzielnia energetyczna lub jej członek, w rozumieniu ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2022 poz. 1378, z późn. zm.). 2) powstająca spółdzielnia energetyczna – spółdzielnia w rozumieniu ustawy z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze (Dz. U. z 2021 r. poz. 648, z późn. zm.) lub spółdzielnia rolników w	Dofinansowanie w: • formie: pożyczki do 100% kosztów kwalifikowanych • w formie dotacji do 45% kosztów kwalifikowanych (dla biogazowni i elektrowni wodnych) i/lub pożyczki do 100% kosztów kwalifikowanych w formie dotacji do 20% kosztów kwalifikowanych dla towarzyszącego magazynu energii (koszt kwalifikowany magazynu nie może przekroczyć 50%

L p.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
		geodezyjne i kartograficzne (t.j. Dz.U.2021 poz.1990, z późn. zm.)), c. elektrowni wodna d. instalacja wytwarzania energii z biogazu rolniczego w warunkach wysokosprawnej kogeneracji Towarzyszący magazyn energii pod warunkiem zintegrowania ze źródłem realizowanym w ramach inwestycji wskazanej powyżej		dofinansowania – do 1 950 000 tys. zł Budżet programu został zwiększony do 3 000 000 tys. zł	rozumieniu ustawy z dnia 4 października 2018 r. o spółdzielniach rolników (Dz. U. poz. 2073), której przedmiotem działalności jest wytwarzanie energii elektrycznej lub biogazu, lub ciepła, w instalacjach odnawialnego źródła energii i równoważenie zapotrzebowania energii elektrycznej lub biogazu, lub ciepła, wyłącznie na potrzeby własne spółdzielni energetycznej i jej członków, która zamierza ubiegać się o umieszczenie jej danych jako spółdzielni energetycznej w wykazie, o którym mowa w art. 38f ust. 2 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2022 poz.1378, z późn. zm.). 3) Rolnik. osoba fizyczna, jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej oraz osoba prawna, która w ramach działalności rolniczej, prowadzonej przez okres co najmniej 12 miesięcy prowadzi: a. gospodarstwo rolne w rozumieniu przepisów o	kosztu kwalifikowanego źródła realizowanego w ramach projektu

L p.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
					podatku rolnym, położone w ramach zabudowy zagrodowej w rozumieniu przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych lub b.dział specjalny produkcji rolnej. W przypadku osoby fizycznej, gdy instalacja OZE będzie służyła prowadzeniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania energii z odnawialnych źródeł energii, beneficjentem programu może być rolnik z zarejestrowaną daną działalnością.	
33	Program Priorytetowy „Operatorzy w programie „Czyste Powietrze”- pilotaż w województwie małopolskim” <u>Celem programu jest</u> zwiększenie liczby wymian nieefektywnych źródeł ciepła na paliwo stałe oraz termomodernizacji budynków mieszkalnych jednorodzinnych poprzez promowanie efektywności energetycznej tych budynków oraz bezpośrednią pomoc w realizacji przedsięwzięć w ramach 2) i 3) Części programu priorytetowego „Czyste Powietrze” przez operatorów.	Przedsięwzięcie realizowane przez operatora będzie polegało na udzieleniu bezpośredniej pomocy odbiorcom wsparcia PPCP w przygotowaniu i realizacji przedsięwzięć mających na celu wymianę nieefektywnych źródeł ciepła na paliwo stałe lub termomodernizację budynków mieszkalnych jednorodzinnych.	Program realizowany będzie w latach 2023 - 2026, przy czym: 1) zobowiązania (rozumiane jako podpisywanie umów pomiędzy NFOŚiGW a operatorem) podejmowane będą do 30.11.2023 r.; 2) środki wydatkowane będą do 31.05.2026 r.	Budżet na realizację celu programu dla bezwrotnych form dofinansowania wynosi do 6 mln zł.	Beneficjenci (Operatorzy) – O dofinansowanie w ramach programu może ubiegać się podmiot, zarejestrowany na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, spełniający łącznie poniższe warunki: 1) posiada jedną z poniższych form prawnych: a) stowarzyszenia w rozumieniu ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach lub b) fundacji w rozumieniu ustawy z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach lub c) przedsiębiorcy w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców lub d) kościoła lub innego związku wyznaniowego wpisanego do rejestru	Dofinansowanie w formie dotacji (ryczałt za zrealizowane etapy przedsięwzięcia).

L p.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
					kościół i innych związków wyznaniowych lub kościelnej osoby prawnej; 2) prowadzi działalność przez co najmniej jeden rok na dzień złożenia wniosku o dofinansowanie; 3) posiada wpis w dokumentach rejestrowych potwierdzający działanie w dziedzinie objętej wnioskiem.	
34	Program rządowy „Pomoc dla sektorów energochłonnych związana z nagłymi wzrostami cen gazu ziemnego i energii elektrycznej w 2022 r.” <i>Celem programu jest udzielenie wsparcia finansowego przedsiębiorstwom energochłonnym, w przypadku których prowadzenie działalności gospodarczej jest zagrożone z uwagi na dynamiczny wzrost kosztów zakupu energii elektrycznej i gazu ziemnego w roku 2022.</i>	częściowy zwrot przedsiębiorcom kosztów zakupu energii elektrycznej i/lub gazu ziemnego powyżej 150% względem roku 2021.	Luty-czerwiec 2023 r.	budżet programu: 5 064 178 000	przedsiębiorca w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2023 r. poz. 221), który spełnia kryteria określone w Programie Rządowym.	pomoc udzielana w formie bezzwrotnej (wypłacana zaliczkowo) NFOŚiGW w imieniu MRiT
35	Program rządowy „Pomoc dla przemysłu energochłonnego związana z cenami gazu ziemnego i energii elektrycznej w 2023 r.” <i>Celem programu jest udzielenie wsparcia finansowego przedsiębiorstwom energochłonnym, które ponoszą dodatkowe koszty wynikające z wysokich cen energii</i>	częściowy zwrot przedsiębiorcom kosztów zakupu energii elektrycznej i/lub gazu ziemnego powyżej 150% względem roku 2021.	październik-grudzień 2023 r	5 500 000 000 zł, w tym: ▪ 3 000 000 000 zł - na pomoc podstawową ▪ 2 500 000 000 zł - na pomoc zwiększoną	przedsiębiorca w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2023 r. poz. 221), który spełnia kryteria określone w Programie Rządowym.	• pomoc podstawowa - udzielana w formie refundacji. • pomoc zwiększona - udzielana w formie zaliczkowej. NFOŚiGW w imieniu MRiT

L p.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
	<i>elektrycznej i gazu ziemnego w 2023.</i>					
36	Kogeneracja powiatowa <u>Celem programu jest</u> <i>promowanie wykorzystywania wysokosprawnej kogeneracji dla sektora ciepłowniczego.</i>	1. Inwestycje dotyczące budowy lub/i przebudowy jednostek wytwórczych o łącznej mocy zainstalowanej nie mniejszej niż 1 MW, pracujących w warunkach wysokosprawnej kogeneracji (z wyłączeniem energii wytworzonej w jednostce kogeneracji opalanej węglem) wraz z podłączeniem ich do sieci przesyłowej, w których do produkcji energii wykorzystuje się: • ciepło odpadowe, • energię ze źródeł odnawialnych, • paliwa gazowe, mieszanki gazów, gaz syntetyczny lub wodór. 2. Elementem inwestycji może być m.in.: a) przyłącze do publicznej sieci ciepłowniczej należące do beneficjenta projektu (wytwórcy energii); b) przyłącze do sieci elektroenergetycznej; c) przyłącze gazowe; d) magazyn ciepła - warunkiem udzielenia wsparcia na magazyn ciepła jest zintegrowanie go ze źródłem, o którym mowa w pkt 1 Wyłączone ze wsparcia są instalacje współspalania stałych paliw kopalnych z innymi paliwami (np. biomasa) w instalacjach wielopaliwowego spalania jak i dedykowanego spalania wielopaliwowego. Do dofinansowania kwalifikują się instalacje, z których co najmniej 70% ciepła użytkowego wytworzonego w	Program realizowany będzie w latach 2022 - 2030, przy czym: 1) zobowiązania (rozumiane jako podpisywanie umów) podejmowane będą do 31.12.2028 r.; 2) środki wydatkowane będą do 31.12.2030 r.	Budżet na realizację celu programu wynosi do 1 mld zł, w tym: 1) dla bezzwrotnych form dofinansowania — do 0,5 mld zł; 2) dla zwrotnych form dofinansowania — do 0,5 mld zł.	Przedsiębiorcy w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców prowadzący działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania ciepła lub wytwarzania ciepła i energii elektrycznej, realizujący projekt w ramach systemu ciepłowniczego, o zamówionej mocy cieplnej, na dzień składania wniosku, poniżej 50 MW.	1) dotacja; 2) pożyczka Podmiot odpowiedzialny: NFOŚiGW Źródło finansowania: Fundusz Modernizacyjny

L p.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
		jednostce kogeneracji w roku kalendarzowym zostanie wprowadzone do publicznej sieci ciepłowniczej.				
37	Digitalizacja sieci ciepłowniczych Celem programu jest digitalizacja sieci ciepłowniczej w celu jej optymalizacji.	1. Budowa i/lub przebudowa systemów automatyki, telemetrii i telemekhaniki polegająca na wdrożeniu nowoczesnych narzędzi i rozwiązań IT/OT służących m.in. do nadzoru, sterowania, monitorowania oraz analizy parametrów jakościowych i ilościowych pracy systemu ciepłowniczego oraz przesyłu ciepła/chłodu, a także lokalizacji awarii. 2. Instalacje OZE wytwarzające energię wyłącznie na potrzeby urządzeń związanych z systemem telemetrii i telemekhaniki, gdzie elementem instalacji OZE może być magazyn energii, pod warunkiem zintegrowania go ze źródłem OZE. 3. Projekty wykorzystania ciepła odpadowego ze sterowni pracującej na potrzeby zarządzania siecią ciepłowniczą. Dofinansowanie jest możliwe pod warunkiem, że instalacja będzie pracować w warunkach wysokosprawnej kogeneracji. Elementem projektu może być przyłączenie do sieci przesyłowej. Inwestycja objęta dofinansowaniem musi wynikać z rekomendacji audytu ex-ante. Zakres audytu ex-ante zostanie określony w Regulaminie konkursu.	Program realizowany będzie w latach 2022 - 2030, przy czym: 1) zobowiązania (rozumiane jako podpisywanie umów) podejmowane będą do 31.12.2026 r.; 2) środki wydatkowane będą do 31.12.2030 r.	Budżet na realizację celu programu wynosi do 500 mln zł, w tym: 1) dla bezzwrotnych form dofinansowania — do 250 mln zł; 2) dla zwrotnych form dofinansowania — do 250 mln zł.	Przedsiębiorstwa energetyczne w rozumieniu ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne prowadzące koncesjonowaną działalność gospodarczą w zakresie przesyłu i dystrybucji ciepła.	1) dotacja; 2) pożyczka Podmiot odpowiedzialny: NFOŚiGW Źródło finansowania: Fundusz Modernizacyjny
38	OZE - źródło ciepła dla ciepłownictwa	1) Inwestycje dotyczące budowy lub/i przebudowy źródeł o łącznej mocy zainstalowanej co najmniej 2 MWt (minimalna moc budowanych/rozbudowywanych	Program realizowany będzie w latach	Budżet na realizację celu programu wynosi do 2	Przedsiębiorcy w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców prowadzący działalność	1) dotacja; 2) pożyczka

L p.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
	<i>Celem programu jest wspieranie inwestycji dotyczących wytwarzania energii cieplnej z odnawialnych źródeł.</i>	źródła OZE nie może być mniejsza niż 2 MWt, w których do produkcji energii cieplnej wykorzystuje się energia ze źródeł odnawialnych ograniczonych do: • pomp ciepła, • kolektorów słonecznych, • geotermii. 2) Elementem inwestycji może być: a) przyłącze do sieci ciepłowniczej należącej do beneficjenta (wytwórcy energii); b) magazyn energii (magazyny ciepła, ale i inne technologie). Warunkiem udzielenia wsparcia na magazyn energii jest zintegrowanie go ze źródłem ciepła, które będzie realizowane równolegle w ramach projektu. W ramach programu nie kwalifikują się projekty dotyczące wytwarzania energii w wysokosprawnej kogeneracji, w tym w technologii ORC. Do dofinansowania kwalifikują się instalacje, z których co najmniej 70% ciepła użytkowego wytworzonego w jednostce OZE w roku kalendarzowym zostanie wprowadzone do publicznej sieci ciepłowniczej. Dofinansowanie może być udzielone wyłącznie na projekty OZE.	2023 - 2030, przy czym: 1) zobowiązania (rozumiane jako podpisywanie umów) podejmowane będą do 31.12.2027 r.; 2) środki wydatkowane będą do 31.12.2030 r.	mld zł, w tym: 1) dla bezzwrotnych form dofinansowania — do 1 430 mln zł; 2) dla zwrotnych form dofinansowania — do 570 mln zł.	gospodarczą w zakresie wytwarzania ciepła lub wytwarzania w skojarzeniu ciepła i energii elektrycznej.	Podmiot odpowiedzialny: NFOŚiGW Źródło finansowania: Fundusz Modernizacyjny
39	Efektywność energetyczna i OZE w przedsiębiorstwach – inwestycje o największym potencjale redukcji gazów cieplarnianych	Przedsięwzięcia służące poprawie efektywności energetycznej: a) polegające m.in. na budowie, rozbudowie lub modernizacji istniejących instalacji przemysłowo-produkcyjnych, urządzeń przemysłowych i instalacji	Program realizowany będzie w latach 2024 - 2030, przy czym: 1) zobowiązania (rozumiane jako podpisywanie umów)	1 340 190 tys. zł	<i>Duże przedsiębiorstwa, tj. przedsiębiorstwa, które nie spełniają kryteriów określonych w załączniku I do Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego</i>	Pożyczka do 90% kosztów kwalifikowanych Podmiot odpowiedzialny: NFOŚiGW, Środki: KPO – inwestycja B1.2.1

L p.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
	<i>Celem programu jest ograniczenie konsumpcji energii końcowej oraz redukcja emisji gazów cieplarnianych poprzez inwestycje dotyczące efektywności energetycznej oraz odnawialnych źródeł energii w przedsiębiorstwach. Program przyczyni się do osiągnięcia celów ramowych określonych w działaniu B1.2.1 w Krajowym Planie Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO).</i>	elektroenergetycznych mających na celu poprawę ich efektywności energetycznej, b) zwiększające udział wykorzystywania niskoemisyjnych lub zeroemisyjnych paliw w procesach wytwarzania, z zachowaniem najwyższych standardów emisyjnych, c) polegające na zastąpieniu niskoefektywnych energetycznie źródeł ciepła wykorzystujących paliwa (stałe, ciekłe, gazowe) lub energię elektryczną źródłami charakteryzującymi się wyższą efektywnością energetyczną, d) termomodernizacji budynków i obiektów wykorzystywanych w procesach przemysłowych. Przedsięwzięcia dotyczące budowy lub przebudowy jednostek wytwórczych na potrzeby własne: a) odnawialnych źródeł energii (OZE) w przedsiębiorstwach, w tym turbin wiatrowych, kolektorów słonecznych, paneli fotowoltaicznych, systemów geotermalnych, pomp ciepła, b) magazynów energii w przedsiębiorstwach w powiązaniu z wytwarzaniem energii ze źródeł odnawialnych, tj. magazynów energii zintegrowanych z jednostką wytwórczą OZE realizowaną równolegle w projekcie, c) budowy/modernizacji własnych (wewnętrznych) niskoemisyjnych źródeł energii, z uwzględnieniem wysokosprawnej kogeneracji.	podejmowane będą do 30.06.2026 r.*; 2) środki wydatkowane będą do 31.12.2030 r. *zgodnie z CID umowy mogły być podpisane do 31.03.2025 r.		<i>niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu.</i>	
40	Magazyny energii elektrycznej i związana z nimi infrastruktura dla poprawy	1) Budowa magazynów energii elektrycznej o mocy nie mniejszej niż 2 MW oraz pojemności nie mniejszej niż 4 MWh, spełniających standardy unijne	Program realizowany będzie w latach 2024 - 2030, przy czym:	Budżet na realizację celu programu	Przedsiębiorcy w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców (t.j. Dz. U.	Formy dofinansowania • Dotacja • Pożyczka

L p.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
	stabilności polskiej sieci elektroenergetycznej <i>Celem programu jest poprawa stabilności pracy Krajowej Sieci Energetycznej (KSE) oraz bezpieczeństwa energetycznego kraju poprzez wsparcie budowy magazynów energii elektrycznej o mocy nie mniejszej niż 2 MW oraz pojemności nie mniejszej niż 4 MWh, przyłączonych do sieci dystrybucyjnej i przesyłowej na wszystkich poziomach napięcia.</i>	w zakresie bezpieczeństwa, ochrony p. poź. oraz homologacji (np. kontenery bateryjne, inwertery, transformatory, montaż modułów bateryjnych, systemy wspomagające jak np. detekcji i ppoż., klimatyzacji, przekształtniki DC/DC lub DC/AC, zabezpieczenia aktywne i nieaktywne) wraz z testami i odbiorami magazynów; 2) Budowa przyłącza do sieci i infrastruktury towarzyszącej; 3) Konfiguracja i adaptacja magazynu (BMS, EMS, odwzorowanie w systemach monitorujących, utworzenie zdalnego dostępu do urządzeń i/lub danych, certyfikacja i homologacja instalacji magazynowania energii w standardach UE, itp.). przy czym zakres, o którym mowa w pkt 1 jest obligatoryjny, natomiast zakresy, o których mowa w pkt 2 i 3 są fakultatywne.	1) zobowiązania (rozumiane jako podpisywanie umów) podejmowane będą do 31.12.2025 r.; 2) środki wydatkowane będą do 31.12.2028 r.	wynosi do 4 150 000 tys. zł, w tym: 1. dla bezzwrotnych form dofinansowania — do 3 735 000 tys. zł; 2. dla zwrotnych form dofinansowania — do 415 000 tys. zł;	z 2024 r. poz. 236, z późn. zm.) spełniający łącznie warunki poniżej, z wyłączeniem podmiotów sektora finansowego: 1) nie jest zobowiązany do zwrotu pomocy publicznej wynikającego z decyzji Komisji Europejskiej uznającej taką pomoc przyznaną przez to samo państwo członkowskie za niezgodną z prawem oraz z rynkiem wewnętrznym; 2) bez otrzymania pomocy publicznej nie podjąłby decyzji o inwestycji lub zrealizowałby ją w ograniczony lub odmienny sposób; 3) nie jest objęty sankcjami przyjętymi przez Unię Europejską, określonymi w pkt 1.1 Komunikatu Komisji - Tymczasowe kryzysowe i przejściowe ramy środków pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki po agresji Rosji wobec Ukrainy (Dz. U UE L. 101 z 17.03.2023, str. 3 z późn. zm). Pomoc może zostać wypłacona przedsiębiorcy, który w momencie wypłaty pomocy posiada siedzibę lub oddział na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.	Podmiot odpowiedzialny: <u>NFOŚiGW</u>. Środki: <u>Fundusz Modernizacyjny</u>
41	Budowa/rozbudowa sieci elektroenergetycznych na	W ramach programu przewiduje się wsparcie następujących działań:	Program realizowany będzie w latach 2025 - 2029, przy czym:	2 mld. zł	Operatorzy systemu dystrybucyjnego (OSD) - operatorzy systemu	Dotacja do 100% kosztów kwalifikowanych

L p.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
	potrzeby ogólnodostępnych stacji ładowania dużych mocy <i>Celem programu jest wsparcie rozwoju infrastruktury elektroenergetycznej na potrzeby budowy ogólnodostępnych stacji ładowania dużych mocy, zlokalizowanych wzdłuż sieci bazowej TEN-T, centrach logistycznych, bazach eksploatacyjnych, terminalach intermodalnych, MOP na sieci bazowej rozszerzonej lub kompleksowej TEN-T, aby zmniejszyć liczbę pojazdów emitujących CO₂, a tym samym poprawić jakość powietrza.</i>	1) budowa/ rozbudowa infrastruktury niezbędnej do zapewnienia zasilania stacji ładowania (sieć elektroenergetyczna wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą) o przepustowości prądowej gwarantującej moc nie mniejszą niż 3 600 kW, doprowadzonego co najmniej do granicy nieruchomości, na której jest lub będzie planowana budowa ogólnodostępnych stacji ładowania dużych mocy tj.: Miejsca Obsługi Podróżnych (MOP) znajdującego się bezpośrednio wzdłuż sieci bazowej TEN-T lub w odległości do 3 km jazdy od najbliższego zjazdu z drogi sieci bazowej TEN-T, na którym znajduje się lub planowana jest budowa ogólnodostępnych stacji ładowania dużych mocy. 2) budowa/rozbudowa infrastruktury niezbędnej do zapewnienia zasilania stacji ładowania (sieć elektroenergetyczna wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą) o przepustowości prądowej gwarantującej moc nie mniejszą niż 1 500 kW, doprowadzonego co najmniej do granicy nieruchomości, na której jest lub będzie planowana budowa ogólnodostępnych stacji ładowania dużych mocy tj.: Miejsca Obsługi Podróżnych (MOP) znajdującego się bezpośrednio wzdłuż sieci bazowej rozszerzonej lub sieci kompleksowej TEN-T lub w odległości do 3 km od wjazdu/wyjazdu do tego obiektu z drogi sieci bazowej rozszerzonej lub sieci kompleksowej TEN-T, na którym znajduje się lub planowana jest budowa ogólnodostępnych stacji ładowania dużych mocy.	1) zobowiązania (rozumiane jako podpisywanie umów podejmowane będą do 31.12.2028 r., 2) środki wydatkowane będą do 31.12.2029 r.		dystrybucyjnego elektroenergetycznego w rozumieniu art. 3 pkt 25 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (t.j.: Dz.U. z 2024 r. poz. 266).	Podmiot odpowiedzialny: <u>NFOŚiGW</u>. Środki: <u>Fundusz</u> <u>Modernizacyjny</u>

L p.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
		3) budowa/rozbudowa zasilania (sieć elektroenergetyczna wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą) o przepustowości prądowej gwarantującej moc nie mniejszą niż 350 kW, doprowadzonego co najmniej do granicy nieruchomości, na której jest lub będzie planowana budowa ogólnodostępnych stacji ładowania dużych mocy tj.: obszaru centrum logistycznego (DEPOT), bazy eksploatacyjnej, terminalu intermodalnego lub w odległości do 3 km od wjazdu/wyjazdu do tych obiektów, na których znajduje się lub planowana jest budowa ogólnodostępnych stacji ładowania dużych mocy. 4) budowa/rozbudowa zadań opisanych w pkt 1), pkt. 2, pkt) 3 obejmuje w szczególności: a) budowę nowych /rozbudowę /modernizację stacji transformatorowo-rozdzielczych (stacji elektroenergetycznych) na wszystkich poziomach napięcia niezbędnych do zapewnienia zasilania, b) rozbudowę /modernizację istniejących stacji transformatorowych lub rozdzielczych (w tym wymiana transformatorów) lub poprawa systemu nadzoru i sterowania (w tym monitoring) c) budowę /przebudowę/rozbudowę linii elektroenergetycznych WN, SN, nn (napowietrzne i kablowe), d) zapewnienie /rozwój systemów pomiarowych, automatyzacji sieci, systemów komunikacji i systemów IT, umożliwiających lub				

L p.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
		poprawiających warunki monitoringu i wizualizacji stanu pracy sieci w celu przystosowania jej do wzrostu nasycenia stacjami ładowania pojazdów elektrycznych.				
42	Wsparcie budowy lub rozbudowy ogólnodostępnej stacji ładowania dla transportu ciężkiego <i>Celem programu jest wsparcie rozwoju infrastruktury do ładowania dla zeroemisyjnych pojazdów ciężarowych, zlokalizowanych przy trasach sieci bazowej TEN-T, centrach logistycznych oraz terminalach intermodalnych, aby zmniejszyć liczbę pojazdów emitujących CO2 i NOx, a tym samym poprawić jakość powietrza.</i>	W ramach programu przewiduje się wsparcie następujących działań: 1) budowa /rozbudowa infrastruktury niezbędnej do zapewnienia zasilania stacji ładowania (sieć elektroenergetyczna wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą) o przepustowości prądowej gwarantującej moc nie mniejszą niż 3 600 kW, doprowadzonego co najmniej do granicy nieruchomości, na której jest lub będzie planowana budowa ogólnodostępnych stacji ładowania dużych mocy tj.: Miejsca Obsługi Podróżnych (MOP) znajdującego się bezpośrednio wzdłuż sieci bazowej TEN-T lub w odległości do 3 km jazdy od najbliższego zjazdu z drogi sieci bazowej TEN-T, na którym znajduje się lub planowana jest budowa ogólnodostępnych stacji ładowania dużych mocy. 2) budowa /rozbudowa infrastruktury niezbędnej do zapewnienia zasilania stacji ładowania (sieć elektroenergetyczna wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą) o przepustowości prądowej gwarantującej moc nie mniejszą niż 1 500 kW, doprowadzonego co najmniej do granicy nieruchomości, na której jest lub będzie planowana budowa ogólnodostępnych stacji ładowania dużych mocy tj.: Miejsca Obsługi Podróżnych (MOP) znajdującego się bezpośrednio wzdłuż sieci bazowej	Program realizowany będzie w latach 2024-2029, przy czym: 1. zobowiązania (rozumiane jako podpisywanie umów) podejmowane będą do 30.06.2029 r.; 2. środki wydatkowane będą do 31.12.2029 r.	2 mld zł	Przedsiębiorcy w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, którzy posiadają siedzibę lub oddział na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.	Dotacja do 100% kosztów kwalifikowanych Podmiot odpowiedzialny: <u>NFOŚiGW</u> Środki: <u>Fundusz Modernizacyjny</u>

L p.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
		rozszerzonej lub sieci kompleksowej TEN-T lub w odległości do 3 km od wjazdu/wyjazdu do tego obiektu z drogi sieci bazowej rozszerzonej lub sieci kompleksowej TEN-T, na którym znajduje się lub planowana jest budowa ogólnodostępnych stacji ładowania dużych mocy. 3) budowa/rozbudowa zasilania (sieć elektroenergetyczna wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą) o przepustowości prądowej gwarantującej moc nie mniejszą niż 350 kW, doprowadzonego co najmniej do granicy nieruchomości, na której jest lub będzie planowana budowa ogólnodostępnych stacji ładowania dużych mocy tj.: obszaru centrum logistycznego (DEPOT), bazy eksploatacyjnej, terminalu intermodalnego lub w odległości do 3 km od wjazdu/wyjazdu do tych obiektów, na których znajduje się lub planowana jest budowa ogólnodostępnych stacji ładowania dużych mocy. 4) budowa/rozbudowa zadań opisanych w pkt 1), pkt. 2, pkt) 3 obejmuje w szczególności: a) budowę nowych /rozbudowę /modernizację stacji transformatorowo-rozdzielczych (stacji elektroenergetycznych) na wszystkich poziomach napięcia niezbędnych do zapewnienia zasilania, b) rozbudowę /modernizację istniejących stacji transformatorowych lub rozdzielczych (w tym wymiana transformatorów) lub poprawa				

L p.	Nazwa i cel programu	Rodzaje wspieranych przedsięwzięć	Okres wdrażania	Budżet programu	Beneficjenci	Forma i podmiot udzielający dofinansowania
		systemu nadzoru i sterowania (w tym monitoring) c) budowę /przebudowę /rozbudowę linii elektroenergetycznych WN, SN, nn (napowietrzne i kablowe), d) zapewnienie /rozwój systemów pomiarowych, automatyzacji sieci, systemów komunikacji i systemów IT, umożliwiających lub poprawiających warunki monitoringu i wizualizacji stanu pracy sieci w celu przystosowania jej do wzrostu nasycenia stacjami ładowania pojazdów elektrycznych.				
43	Wsparcie zakupu lub leasingu pojazdów zeroemisyjnych kategorii N2 i N3 <i>Celem programu jest uniknięcie emisji zanieczyszczeń powietrza poprzez dofinansowanie inwestycji polegających na obniżeniu zużycia paliw emisyjnych w transporcie, poprzez wsparcie zakupu lub leasingu pojazdów zeroemisyjnych.</i>	Inwestycja polegająca na zakupie /leasingu nowego pojazdu zeroemisyjnego kategorii N2 lub N3 w rozumieniu załącznika nr 2 do ustawy – Prawo o ruchu drogowym, wykorzystującego do napędu wyłącznie energię elektryczną akumulowaną przez podłączenie do zewnętrznego źródła zasilania lub energię elektryczną wytworzoną z wodoru w zainstalowanych w nim ogniwach paliwowych lub wyłącznie silnik, którego cykl pracy nie prowadzi do emisji gazów cieplarnianych lub innych substancji objętych systemem zarządzania emisjami gazów cieplarnianych, o którym mowa w ustawie z dnia 17 lipca 2009r. o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji..	Program realizowany będzie w latach 2025-2030, w tym: 1) zobowiązania (rozumiane jako zawieranie umów) podejmowane będą do 30.06.2029 r. 2) środki wydatkowane będą do 31.12.2029 r.	2 mld zł	Przedsiębiorcy w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, którzy posiadają siedzibę lub oddział na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	dotacja do zakupu pojazdu lub w przypadku leasingu - dopłata do opłaty wstępnej, ustalonej w umowie leasingu w rozumieniu art. 411 ust. 1 pkt 2 lit. e ustawy – Prawo ochrony środowiska Podmiot odpowiedzialny: <u>NFOŚiGW</u>, Środki: <u>Fundusz Modernizacyjny</u>